

גבורות הארי

לקט ענינים מכ"ק מרו רבינו הגה"ק זי"ע

תשנ"ג סיפורי קודש ע"פ

טרם גישתנו אל עבודת הקודש לרשום בעט"י הכת"ב את הסיפורי קודש והעובדות ששמענו מפ"ק של רבינו זי"ע אודות אבותיו ורבותיו הק' צדיקי עולם מגיני ארץ נבג"מ, נקדים במשנתו של צדיק מה שכתב רבינו ז"ל בספרו הק' אריה שאג (פרשת מסעי) וזלה"ק "העוסק בסיפורי צדיקים כאילו עוסק במעשה מרכבה, וזה בתנאי שזה מביא ליראת שמים, כי בהסתלק הצדיק יש חשש שאחרי זמן מה ישתכחו כל שראו אצלו מעיני העבודה, ועיני צדיק גוזר והקב"ה מקיים, ע"ז העצה היא להקהל ולהתוועד יחד תלמידיו ואנשיו, ולדבר ביניהם מתורתו ועבודתו, וישועת ה' שבאה על ידו, ושגם את בניהם אשר לא ראו את הצדיק יביאו אל התוועדות זו שישמענו וילמדו, וכמש"נ במצוה זו האגשים הנשים והטף, וע"כ אומרים בשם הבעש"ט כי כשיושבים יראי ה' ומדברים ביניהם מעשיות מהצדיקים (דהיינו שכ"א מספר כיצד עבד הצדיק שהכיר, את המרא ית') הרי זה כעוסקים במעשה מרכבה, והטעם כי עי"ז באה ליראי השם התעוררות ותשוקה גדולה ללכת בדרכי הצדיק הזה, ומצאו רמז לדברי הבעש"ט, בפסוק אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב בספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו, היינו שזה שיראי ה' נדברים איש אל רעהו חשוב כחושבי שמו, כאילו עסקו בשמות הקדושים שהן הן מעשה מרכבה."

וכעין זה כתב גם רבינו ז"ל בספרו הק' אריה שאג (פרשת דברים) וזלה"ק "מצינו בצדיקים שהיו מספרים מעשיות והיה נדמה לאנשי ההמון שהם ענינים פשוטים והיה טמון בהם דברים גדולים לעבודות השי"ת עד שהיו על ידי ספורים אלו ממשיכים שפע פרנסה ורפואות לחלאים, והמשל על זה, כמו שהרופאים אינם נותנים להחולים הסמים המרים לכד כי אם מערבים אותם בדברים מתוקים שתהיה ביכולת החולה לקבלם, כן הכניס הקב"ה את האש של התורה"ק בדברים הנראים כמעשיות לאנשים פשוטים שתהיה לכל אדם אף הפשוט ביותר היכולת ליכנס לשערי התורה ולהינות מצוף אמריה ועי"כ אחר כך גם לאכול מלחמה, אבל בפנימיותה בכל תיבה ותיבה ואפילו בכל אות ואות ואפילו בקוצה של יו"ד כמו שאמרו חכז"ל אלף שכמותך בטלים וקוצה של יו"ד של התורה לא בטילה, בכולם צפון סם חיים אש שלהבת י"ה, ומי שמהפך ונופח בה זוהה לאש, קודש שלהבת י"ה (לכחי' כי ה' אלוֹקֵינוּ אש אוכלת הוא)".

וזאת למודעי שרובא דרובא ממעשיה"ם של צדיקים שמענו מפ"ק של מרן רבינו זי"ע בעצמו, והרבה מהם מצאנו מפוזרים בתוך ספריו הק' אריה שאג, ומפני חובת הקודש העתקנו אותם כלשונו הק' ללא שום שינוי, וקיבצנו אותם כאן לפונדק אחד בסדר נאה אף יאה, ואלו שלא מצאנו כתוב בספריו הק' רשמנו כפי ששמענום מפה קדשו.

גבורות הארץ

לקט עיתונים מב"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תרס"ח

בית צאנז

הרב הקדוש מרן בעל דברי חיים מצאנז זי"ע

רבינו ז"ל סיפר כי כשם שידוע שהרבה צדיקים קדושים וטהורים נולדו בזכות הוריהם שהרבו בצדקה וגמ"ח למעלה מיכולתם ומדרך הטבע במסירות נפש כמו הבעש"ט זי"ע והמגיד הק' מקאזניץ ועוד, כמו"כ גם זקינו הק' מרן בעל הדברי חיים זצ"ל, אשר יום ההילולא שלו חל ביום יו"ד למס' בני ישראל נולד מגודל מצות צדקה שקיים אביו למעלה מבינת אנוש כמו ששמע מאביו כ"ק רבי סיני זצ"ל, ונתקיים בהם מאמר חכמינו ז"ל בכ"ב (פ"ה דף ט"ו) אמר ר' יהושע בן לוי כל הרגיל לעשות צדקה זוכה לבנים בעלי חכמה בעלי עושר בעלי הגדה וכו'. ועוד שם (דף י"ו) מה יעשה אדם ויהי לו בנים זכרים ר"א אומר יפזר מעותיו לעניים.

וגופא דעובדא הכי הוה שזקינו הגאון האדיר כ"ק הרבי ארי' ליבוש זצ"ל הי' נוסע הרבה פעמים לכ"ק הרבי ר' משה מפשעווארסק זי"ע ותמיד החזיק אותו צדיק בסכומים גדולים ותמיד כאשר ראה אותו כ"ק הנ"ל קבלו בשמחה וצהלה.

אך פעם כשבא אצלו לפשעווארסק ראה שאינו כחמול שלשום ואף שראהו היה מלא עצבות עד שאין לו מרגוע לנפשו ומודאג מאוד, ושאל אותו זקינו מה זה ועל מה זה הלא מוכרחים להיות בשמחה ומה היום מיומים, והשיב לו איך אוכל להיות בשמחה שיש לי שלשה בנות שכבר הגיעו לפרקן, ואחר שב"ה כבר עלה בידי אחר יגיעות שאחת כבר משודכת אין בידי בשום אופן ואיזה חשבון איך להשיאה, כי אין לי כלום ואיך לסלק הגדוניה שהבטחתי וכו' וכו' הוצאות החתונה, אז תיכף שאל לו כמה כסף צריך כבודו על כל הנ"ל או קרא כ"ק הרבי ר' משה זצ"ל את הכלה ושאל לה כמה צריך לה על בגדים וכן שתשאל לאמה מה צריך עבור לעשות החתונה כי נראה שידידנו היקר ר' ליבוש יהי' רוצה ליתן על כל ההוצאות, ונכנסה בתו לאמה והיא עשתה חשבון עבור כל המלבושים וכן מלבושים עבורו וכן עבורה ועבור השני בנותיו כיד

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תשנ"ב - תשנ"ג

הטובה עליה והיא באתה בחזרה עם אמה ונתנה חשבון הנדן וכל הענינים הנ"ל, ותיכף לקח כ"ק זקינו את כל הסכום מכיסו כי היה אז אצל הרבי בעוברו בדרכו לנסוע ללייפציג על מסחרו והי' עמו סכום עצום לעשות המסחרים המובחרים והניח את כל הכסף על השולחן וכמובן שתיכף נעשה ששון ושמחה והאיר אור פניו הקדוש והוה בדיחא דעתיה ואמר ברוך הטוב והמטיב בלי שם.

ואח"כ אמר לו כעת בשעת שמחה בטח יתקיימו הברכות שלי ובכן אבקש מכבודו שיאמר לי כאיזה ברכה אברך אותו, והשיבו זקינו איננו יכול לומר על אחר כי ב"ה השי"ת נתן לי הכל ולא חסר לי כלום ואחשוב מעט בזה והשיב לו אם כן הדבר, אברכו שיזכה שיולד לו בן כזה אשר המלאכים ושרפים ואופנים וחיות הקודש ירעדו ממנו, ובאותו שנה נולד כ"ק מרן בעל הדב"ח זי"ע.

סיפר רבינו ז"ל בשם אביו ז"ל שסיפר שהי' איש אחד עשיר גדול ושמן, ובא לעת זקנותו ליקח עצה מכ"ק זקינו הדברי חיים זי"ע, היות שהוא עשיר גדול התיישב עצמו לנסוע לארץ ישראל לבלות זקנותו שם עם תהלים ועם מצות לעשות צדקה וחסד, וכאשר נכנס, עמד בחדר של זקינו אברך ת"ח אחד שבא ג"כ לשאול אם לנסוע לא"י ואמר האברך לזקינו היות שאין לי שום פרנסה ואני עני ואביון (ואני נותנים בתפלת נשמה שבח להשי"ת כדעב זנתנו (יעוד שבח יותר גדול) ובשבע כלכלתנו כי בזמן שיש שובע בעולם אז לעני יותר בווה וצער אם אין לו חלילה מה לאכול ולהתפרנס, מן הזמן שנמצא רעב בעולם והוא עני ואין לו לאכול) ושמה בא"י לא יכול להיות יותר עני אם רק יקח מכולל רבי מאיר בעל הנס וכו' ויהי' שם ככולם ויעשה עבודתו עבודת הקודש שלו שם בשמחה, והשיב לו הדב"ח שהצדק עמו, ותיכף קרא להמשמש ר' משה יהושע ז"ל ואמר לו כתוב מכתב לכולל רמב"ה שיתנו לו תמיכה חשובה ושהוא ת"ח וירא שמים ואני אחתום.

האיש הזקן הנ"ל שמע וראה כל זה, ואחר שהאברך הלך בא הוא עם שאלתו הנ"ל והשיב לו הדב"ח למה לכם לנסוע לארץ ישראל מה חסר לך פה, גם פה יכולים לעשות

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרזרבינו הגה"ק זי"ע

בית מדרשו החדש ירושלים

מצות ומעש"ט ועוד אתם יכולים לעשות מסחרים, אינני מסכים לדעתכם, האיש געשה משתומם ואמר תורה הוא ולימוד אני צריך. האברך שהי' לפני יהי' מוכרח ליקח שמה מן הכולל וכו' וכו', ואני ב"ה אתן שם עוד שמה לעניים, למה הרבי לא מסכים שאסע.

השיב לו הדב"ח אספר לך מעשה שהי'. פעם היה בעיר אחת איש אחד עשיר גדול ובבואו לשנות הששים חשקה נפשו לנסוע לבקר לארץ ישראל ונתודע הדבר בכל העיר והיה שם איש עני עם בני בית, וכשום אופן לא היה יכול להתפרנס עצמו והיה אברך חשוב מאוד בעיר, וכשמע את הנ"ל בא להאיש הנ"ל ואמר לו היות שבכאן אין לי שום פרנסה וכעת שמעתי שכבודו רוצה לנסוע לארץ ישראל על זמן קצר ואני מבין שלכבודו קשה מאוד לנסוע לבדו, ובטח כבודו מכיר אותי בטוב שהנני איש נאמן, לכן עלה במחשבתי שאולי יתרצה כבודו שאסע עמו וישלם עבורי דמי הנסיעה ועבור זה אני מקבל עלי לעשות עבורו בכל הדרך כל הענינים שיצטרך, ועי"ז אתודע אם לפני האפשרות שאסע אח"כ עוד הפעם לארץ ישראל עם כל בני ביתי לדור שם ולהיות שם ככל עניי ארץ ישראל או לאו. האיש הנ"ל הסכים ונסעו ביחד.

כאשר באו קרוב לארץ ישראל והי' רק כשעה לנסוע עד יפו התנפלו רוצחים על הספינה, העשיר הנ"ל הבין שמיד יבואו אצלו וייקחו כל כספו והרהר בדעתו איך יוכל לחיות בלי כסף וכן איך יסע בחזרה לכן לקח במהרה מטבעות (הרענולצן) של זהב ובלע כמה שהי' יכול, אבל אח"כ עוד קודם שהגיעו ליכשה מת ל"ע עי"ז, האברך עסק שיבוא לקבר ישראל בכל הכבוד שהי' יכול ואח"כ התחיל לעיין אם ארץ ישראל המקום עבורו (והאם שאין זה ענינו) והתחיל לקבץ פרוטה לפרוטה שיהי' ביכולתו לנסוע בחזרה, ובין כך ובין כך התיישב עצמו הלא לא היה לי שום עון אם אלך ואקח הכסף מה שבלע האיש שהבטיח לי ליתן לי את הסכום שאוכל לנסוע בחזרה אדרבה יהי' לו עוד זה למצוה, הלך למקום קברו ופתח הקבר אך מאד השתומם שראה ששם מונח איש אחר אשר מכיר אותו מעירו איש תלמיד חכם וירא שמים, ותיכף ביקש ממנו מחילה ושפך עליו האדמה כמו שהי', וכמובן שסופו אסף הסכום ובא לביתו וכאשר בא נתודע לו שהת"ח אשר ראה אותו קבור בארץ ישראל נפטר

גבורות הארץ

לקט ענינים מ"ק מרו רבינו הגה"ק ז"ע

ה'תשנ"ח

ביום שנקבר העשיר אשר הוא נסע עמו. והנה העני הנ"ל בבואו מצא שאין כבר לחם בבית ובניו רעבים, ובחשכו כל היום מחשבות, עלה בדעתו היות שהאיש שאני נסעתי עמו נקבר בבירור בארץ ישראל במקום שקברתי אותו ולקחו אותו והניחו שם הת"ח הנזכר אפשר שכמו כן כאן במקום שקברו את הת"ח הנ"ל שראהו בארץ הניחו במקומו את העשיר הנ"ל עם המטבעות של זהב ושוב אפתח הקבר והי' אם אמצא המטבעות שבלע יהי' זאת לזכות לו שיהיה לי אותם ואפרנס בני ביתי הרעבים והמה כבר הפקר ויארש מהיורשים וכו' ולכן הלך להתורע היכן קברו אותו, ואח"כ בחשכת הלילה הלך שמה וחפר ומצא כמחשבתו שהאיש מונח שמה, ולא איחר לעשות ולקח את הסכין ופתח את בטנו של המת ונטל משם את המעות.

אחר שסיפר הרב"ח את המעשה אמר לו, דעו כי מי שראוי להקבר בארץ ישראל אזי מלאכים לוקחים אותו ומוליכים אותו לארץ ישראל וקוברים אותו שמה. ומי שאין ראוי אזי באים מלאכים ולוקחים אותו ממקום שקברו אותו וקוברים אותו בחוץ לארץ ומונח עד זמן תחית המתים, וגם הוסיף עלה רבי סיני ז"ע שגם בחוץ לארץ עצמה עושים כן וסיפר מה שהיה בימיו באיש שחשבו שהוא צדיק וקברו אותו אצל צדיקים ואח"כ נתורע מזה איזה סיבה שבאותו מקום מונח צדיק אחר והרשע הלך נקבר בין רשעים, ורבינו ז"ל סיים שאינו מביא כל הסיפור עם הפרטים כדי שלא לבייש ולא מה שמותר לדבר יכולים להדפיס וד"ל. לכן בין, האברך שראית הוא תלמיד חכם וירא שמים ורזה מאוד ואם אחר כל עבודתו להשי"ת לא יהי' ראוי שישאר שם אחר מיתתו ח"ו, או יבוא מלאך ובקל יקח אותו לחוץ לארץ, אבל אתה איש שמן וכל הימים שקעת בעניני כסף וכי תהיה ראוי להשאר שמה אחר המות, וא"כ למה תטרחו את המלאכים בעבודה מאומצת כזאת ולא תשארו כאן עד זמן תחית המתים וחבואו לשמה ע"י גילגול מחילות ככל בני ישראל.

ועפ"י עובדא זו ביאר רבינו ז"ל את מאמה"כ (פר' ויהי) שהשביע יעקב אבינו ע"ה את יוסף הצדיק ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם, לכאורה למה הי' צריך יעקב אבינו לבקש מיוסף ולהשביע אותו שיקח אותו לארץ ישראל הלא במילא יקבר ע"י המלאכים בארץ ישראל ותירצו הענין ע"ד משל דהנה מדרך העולם כשכעה"ב עשיר עושה שמחת נשואין לבנו או בתו ויש לו במשפחתו איזה אדם חשוב

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרזרביט הגה"ק זצ"ל

ה'תרס"ח - תרס"ט

והוא דר בעיר אחרת אז הוא שולח אחריו עגלה לקרוא לו לבוא על שמחתו, על כי כבוד הוא לבעל השמחה שזה החשוב הוא קרובו, לא כן באם יש לו במשפחתו איש בליעל אז לא די שאינו שולח לקרוא לו אלא אף אם בא מעצמו על השמחה אז צא יאמר לו על כי הוא חרפה לו לפני המחותנים, אבל אם יש לו במשפחתו איש בינוני אז מדרך העולם שלא ישלח לבקש אותו לבוא, אך אם בא מעצמו אז לא יגרשוהו מביתו כי אין לו בושה מזה שהוא קרובו, כן כאן באם הוא אדם צדיק ונקבר בח"ל שולח ה' את מלאכיו להביאו לא"י ואם הוא רשע אף שבא מעצמו להקבר בא"י אז המלאכים משליכים אותו משם לח"ל, לא כן באדם בינוני הנקבר בח"ל זה ודאי לא יעשה ה' לשלוח מלאכים להביאו לא"י, אך אם בא מעצמו אפשר שלא ישליכוהו משם, והנה יעקב אבינו ע"ה החזיק עצמו לאדם בינוני וכמאמר אמוראים הקדושים בגמרא שאמרו (ברכות ס"א): כגון אנו בינונים, לז"א ונשאתי ממצרים וקברתני בקברתם שעי"ז לא ידחוני משם.

והוסיף עוד רבינו ז"ל לבאר המשך הפסוק דהנה בספרים הקדושים מובא שכמה רגעים קודם פטירת הבעש"ט זי"ע היטו אוחן לשמוע מה שאומר, ושמעו שהתפלל להשי"ת אל תביאני רגל גאווה. והנה מזה רואים כמה רחמים צריך לאיש ישראל אפילו לצדיק גמור שח"ו לא יתגאה, ואפילו ברגע האחרון של חייו, כי אם מתגאה ח"ו הלא אמרו חז"ל שטורפין לו מצותיו בפניו, ומה מועיל כל עבודתו כיון שלא נתקבל, ועי"ז הוא עוד כעובד עכו"ם (כמאמר חז"ל) כי כמובן שטורפין מצותיו שהס"א לוקח אותם, ועכ"ח עובד עבודתו המצות לעכו"ם להס"א, ובפרט בשעת פטירת האדם כי הלא אמרו חז"ל שאין אדם מת עד שרואה את השכינה ואמרו (בסוטה ה'): על המתגאה אומר הקב"ה אין אני יכולים לדור במדור אחד ואמרו שהמתגאה אין מקיץ בתחיית המתים וכמובן שאם אז מתגאה אין בטוח שיראה את השכינה, ואין בטוח שיעמוד בתחיית המתים, ואם ח"ו היה בתויו גם רוח מה יהי מועיל לו מה שיוסף יקח אותו לארץ ישראל, לכן אחר שיוסף הבטיח לו, אז וישתחו ישראל בהכנעה על ראש המטה נתן שכח והודי' להשי"ת על זה שהיה עומד תמיד בראש זה שמטה ומכניע עצמו כיון שבלא זה לא יהי שוה לכלום מה שיוסף יקחו לארץ ישראל.

גבורות הארץ

לקט ענינים מב"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

אוצר החכמה

הוצאת מוסד תורת אברהם י"ח

ביום ב' כ"ו תשרי שנת תשנ"ח עבר רבינו ז"ל ניתוח בעיניו הק', וכבר הי' כמה פעמים מקודם אצל הרופא באופן פרטי ותמיד קיבלוהו בכבוד גדול, אך כאשר פנינו אליו בבית החולים לצורך הניתוח הי' קשה לנו להשיגו ורק אחרי שעברנו דרך משמשיו ועוזריו הגענו אליו, וגם אז לא התייחס אל רבינו בכבוד הראוי כמאז ומקדם, והמשיל על זה רבינו הפסוק כל רודפיה השיגוה בין המצרים שכשהמלך נמצא בכין המצרים אפשר בקל להשיגו, אבל כשהוא יושב בבית מלכותו הוא מלך כגדוד וקשה מאד להגיע אליו.

אז לפני הניתוח ההוא בקשנו מאת רבינו ז"ל שבהיסורים שיש לו יכוין כבר לצאת בעד כל כלל ישראל, וסיפר רבינו שזקיני בעל הדב"ח זי"ע התכבטא שמצא הכול בינו לבין הרה"ק רבי הערשל מרימנוב זי"ע, כי אצל רבי הערשל זי"ע היה המנהג שכשבא לפניו עני וביקש ממנו צדקה, נתן לו כשהי' לו מה לתת, אבל אם לא היה לו פטר את העני בלא כלום, משא"כ אצל הדב"ח זי"ע לא הי' כן אלא אף אם הי' בידו מאומה לא נח ולא שקט כי כאב לו מאוד כאבו של העני, ולא נרגע עד אשר השיג מעות ליתן לעני, והוסיף ע"ז רבינו שגם אצלו הוא כן כי כשמספרים לו צרות ישראל אני לא סתם שומע בעלמא, אלא זה כואב לי עד דכדוכה של נפש עד שאיני יכול לסובלם.

לאחר שיצא רבינו ז"ל מהניתוח הנ"ל, קרא ואמר כי אמנם פחדתי מהניתוח מאוד שיעבור בשלום אך הנה הניתוח עבר במהרה תוך חצי שעה, אך עיקר הפחד שלי הוא מאימת יום הדין הגדול והנורא לעתיד כי זה נורא ואיום, וסיפר המעשה הנדפס כאריה שאג על המידות ומבוא היראה עמוד עב) שבימי צעירותו ביקש פעם מהשי"ת שיראהו מהו העונש על עבירה רק פעם אחת, והראהו בחלום חזיון נורא ומבהיל, בעל עבירה שברח בעת חום גדול מכלבים שהיו צועקים עליו, עד שנפל לתוך ריחיים ורכב שעמד שם ונידוש, ואח"כ נעשה עוד פעם חי, וראיתי עוד פעם שברח בעת חום גדול מכלבים שהיו צועקים עליו, עד שנפל לתוך ריחיים ורכב שעמד שם ונידוש וכך נעשה לו הרכה פעמים כל הזמן שישן עד הבוקר כשניעור משנתו, ואע"פ שלא בא לו אחר כך מזה שום פחד, עם כל זה עשה החלום אצלו פעולה, ששנה שלימה אחר החלום הי' עדיין כיראה גדולה שאין לשער.

קול

דמה

וישועה

כאהלי

עדיקים

ימיה

עושה

חיל

ימיה

דוממה

גבורות הארץ

לקט עיתים מכ"ק מרזרבינו הגד"ק זי"ע

ה'תרס"ח י"ב שבט

סיפר רבינו ז"ל שפעם בשב"ק פרי וישלח בעת סעודה שלישית אצל זקינו מרן בעל הדב"ח זי"ע, המתינו הקהל בדממה לשמוע דבר קדש היוצא מפי קדש הקדשים, והדב"ח אשתהי כחצי שעה, והנה מתוך השקט ששרר בבית המדרש, נשמע קול צעקה עם בכיות גדולות עמוקות והתחיל לומר כה אמר עבדך יעקב, שלמד בנערותו ורוצה לילך עם אמת (וכמדתו של יעקב, חתן אמת ליעקב היינו תורה ואמת) עם לבן גרתי, היינו גרתי יחד עם צדיקים שהיו לבנים מכל עון, ואעפ"כ, ואחר עד עתה, שעדיין לא עשיתי תשובה (עתה הרמז לתשובה כי אין עתה אלא תשובה), ובכה הרכה, והוסיף לאמר, ויהי לי שור, היינו חסידים צדיקים הצופים ברות הקודש (מלשון אטורנו ולא עתה), וחמור, חסידים תלמידי חכמים העוסקים בתורה כשור לעול וכחמור למשא (כמו שאמרו חז"ל על פסוק יעשכר חמור גרם כמכורא כהרביא וכגמרא (ע"ז ה')) לעולם ישום עצמם על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשאוי), צאן, חסידים ענוים כצאן, קרים מלעשות עבירה, ועבד גבאים ושפחה אנשים פשוטים ועשירים (הקריים כלשון ההבון שינוע מענטשין המרכים בצדקה ומעשיט) שנמשכים אחרי באהבתם אותי, ואשלחה, והנני משלח את כולם מעל פני, ואיני חפץ בהם, כדי, להגיד לאדוני, לאדון הכל, למצוא חן בעיניך.

רבינו ז"ל סיפר שזקינו בעל הדברי חיים זי"ע אמר פעם לת"ח אחד אשר בא לפניו בשאלה, הן יחד למדנו בימי נעורנו, יחד התפללנו, וגם צדקה הנני נותן כאשר יש לי לתת, ולמה כבודכם נעשה לבעל מופת מפורסם ומכל הארץ יבואו אצלו, ואני נשארתי סתם תלמיד חכם, כמו כל שאר תלמידי חכמים, והשיב לו הדב"ח זי"ע הנני אומר לכם, אנכי לא הי' ביכלתי לראות כיצד איש ישראל שרוי בדחקות ובצער, על כן מרוב רחמנותי הלכתי בין בני ישראל לקבץ מעות, וכאשר תבעתים ליתן צדקה אמרו לי (חיימיל) אם תבטיחו לי ישועה בענין פלוני, אתן לך, ובדלית ברירה הבטחתי לו שיתמלא מבוקשו וכך הי' פעמים רבות, ואח"כ נתיישבתי בדעתי הנה הבטחתי ואם ההבטחות לא תתקיימנה אהי' גולן ח"ו, ועוד יהי' חילול ה' על כן בקשתי מאת ה' שירחם עלי וישלח להם ישועתו, ואח"כ באה הישועה ככל

גבורות האדמו"ר

לקט ענינים מב"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ב י"ב שבט ה'תש"ב

אשר אמרתי לנותנים, וכאשר חזר הדבר ונשנה כפעם בפעם, יצא שמי כפועל ישועות ומופתים ונתפרסם הדבר בכל ישראל, אך אתה רוצה שקודם יבואו אליך ויכירו בך כרבי ויתנו לך פדיונות, ואז כשיהי' לך כספם תתן לעניים, ומה לך כי תלין וסיים הדב"ח זצ"ל "און אזוי געהט דאס נישט".

ובזה פי' רבינו ז"ל בדרך צחות את מאמר הפסוק (פר במדבר) ונסע אהל מועד הרומז לצדיק שהוא ממחנה הלויים בתוך המחנות של בני' לקבץ ולאסוף כספים לצרכי עניים ונצרכים ואח"כ כאשר יחנו מלשון חנינה, כפי אשר אתה תחוננו ותברכו את הנותנים לכם, כן אברככם, ועכ"ח תוושעו ובסוף יסעו, נוסעים חסידים,

רבינו ז"ל סיפר בשם אביו הק' זצ"ל שפעם ביקר האדמו"ר הק' רבי יוסף'לע ניישטטר זצ"ל בנו של הרה"ק בעל המאור ושמע אצל זקינו מרן הדברי חיים זצ"ל, והדברי חיים הכין לכבודו סעודה, ובתוך הסעודה סיפר שבדיוק היום סיים הש"ס, וכמנהגו הק' שבכל שנה הי' מסיים הש"ס כשמע זאת הרה"ק ר' יוסף הנ"ל, הוציא אנתה כבדה מפיו ואמר להרה"ק הד"ח אני מקנא להרבי שסיים הש"ס ומקנא בו על כל פעם ופעם ואני כבר לומד תהלים זה שני שנים עם פירש"י ועדיין לא סיימתי, אמר לו הדברי חיים, נחליף עצמינו אני אקח את התהלים שלו שעוד לא סיים ואני אתן לו הש"ס שלמדתי השנה, ולא השיב מיד הרה"ק הרבי ר' יוסף, ואח"כ אמר "לאמיר בלייבך יעדער ביי זיינעם" ובלשה"ק "ישאר כל אחר ואחד בשלה".

רבינו ז"ל הי' רגיל לספר שהרה"ק רבי אליעזר'ל דזיקוב'ער זי"ע השתדך עם זקינו הרה"ק הדב"ח, כשבנו הרב רבי מאיר נתן זי"ע היה חתנו של רבי אליעזר'ל, וכשבת קרא הד"ח בספר תורה, וידוע מנהגו של הד"ח שלא הי' מדייק כ"כ בקריאתו לפי הדקדוק ושינה בזה הרבה פעמים, וכן החלהב הרבה בהרבה פסוקים באמצע קריאה עד שקפץ והתרומם למעלה, וכמה וכמה פעמים אפי' קפץ על הכימה ממש, והנה תלמידיו של רבי אליעזר'ל סיפרו לרבים לפני

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תשנ"ב - תשנ"ג

הקריאה אודות מנהגו של הר"ח, ואמר להם בואו ואראה לכם שגם אני יודע והראה להם מראש, הנה פה יתלהב הדב"ח מעט ופה יתלהב הרבה, וכאן יתלהב עוד יותר, וכאן יקפוץ ממש על הבימה, וכן הוי בדיוק כפי שאמר הר"ח רבי אליעזר'ל, לאחר מכן בעת הקידושא רבא אמר הדב"ח בזה"ל "יעדער ווייסט און יעדער קען, אבער אונז ווייסן מיר נאך, און נאך, און נאך," והגביה את ידיו הק' בתנועות כלפי מעלה עוד ועוד ועוד.

רבינו ז"ל סיפר בשם אביו ז"ל ששמע מפי דודו כ"ק הגאון בעל-דברי יחזקאל משינאווא זי"ע שפעם אחד שאלו אביו מרן הדברי חיים זי"ע כחג השבועות קודם שקרא העשרת הדברות בזה"ל האם אתה רוצה לשמוע ולראות, כמאה"כ וכל העם רואים את הקולות של מתן תורה, והשיב כן (אני רוצה), וכאשר התחיל הדב"ח לקרוא את העשרת הדברות, ראה ושמע הקולות של מתן תורה והרגיש שנפשו יוצאת, אך תיכף הביט עליו אביו והבין מצבו והעביר ידו עליו ועל ידי כך נטל ממנו המדרגה.

והוסיף עלה רבינו ז"ל כי אפשר לרמוז זאת בפסוק (פר' יתרו) ועתה אם שמוע תשמעו בקולי, לשמוע תמיד בכל עת ובכל זמן את הקול גדול של מתן תורה, וכמו שפי' רש"י על פסוק (רבים ה' ייט) קול גדול ולא יסף מתרגמינן ולא פסק כי קולו חזק וקיים לעולם, היינו לשמוע ולראות את הקולות של העשרת הדברות, שקולו של קוב"ה הוא היה הוה ויהי לעולם ועד בלי הפסק.

רבינו ז"ל דיבר בקדשו בגדול לימוד והעיון בספרי מוסר בכל יום וכמו שהאריכו בזה כל גדולי הדורות והעיד החתם סופר זצ"ל על עצמו אם אינני לומד יום אחד ספר מוסר הנני כבר מרגיש קרירות בעבודת השי"ת, ואמר רבינו ששמע מאביו ז"ל שזקינו הק' הדברי חיים זי"ע היה לו שיעור קבוע בכל יום ויום קודם התפלה ללמוד ולעיין בספרי מוסר מספרי הצדיקים והיה דרכו ללמוד בספר אחד מתחילתו ועד סופו עד שגמרו כולו, ורק אז לקח לו ספר אחר, ואף

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרוז רבינו הגה"ק זצ"ע

תש"ב שינוי מ"ח ע"ב

שלא שכת כלום מלמודו מרוב גודל קדושתו ה" דרכו בקודש תמיד להתחיל ולחזור מחדש על כל הספרים שכבר גמרם פעם.

וסיים רבינו ז"ל בזה בדברי מוסר כי אם קדוש עליון הזך והקדוש הזה שלא העלים עין רגע מגדלותו ית"ש בכל עת ובכל זמן הבין שמוכרחים לחזור וללמוד בספרי המוסר, אנן מה נענה אבתרייהו ועל אחת כמה וכמה שראוי ונכון לכל בן ישראל שיקבע לעצמו שיעור קבוע בספר מוסר ולא יבטלנו בשו"א. ואמר צדיק קדמון שמי שאינו עוסק בספרי מוסר אינו יכול להיות ישראל.

רבינו ז"ל אמר שגדולי הדור הקודם סיפרו בהתפעלות על ק"ו הדברי חיים זצ"א, שאחד ממעלותיו ה" שאף שה" נוהג כל יום לערוך שולחנו הקדוש בדחילו ורחימו עם אנ"ש בצוותא חדא כמה שעות ביום, בכל זאת לא החסיר כלום מעבודתו הקדושה הן בלימוד התורה הנגלה והגסתר ובעבודת גמילות חסדים כל היום וכן בכתיבת תשובות להפונים אליו וכן בהכנותיו הנוראים לתפילתו וכדו', תמיד ה" עתו בידו להספיק כל הנצרך לו ולא להחסיר כלום מעבודת הקודש.

ובזה פ"י רבינו את הכתוב (פ"י כהעלותך) ויעש כן אהרן וברש"י מלמד שלא שינה דהנה אהרן הכהן בודאי גם קודם שנצטווה על מעשה המנורה, לא היה הולך בטל, שהיה כל היום עסוק בתורה, כמו שמביא ברש"י (שמות ל"ד ל"ב) ועכ"ז היה עוסק במצות ובהבאת שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו, ומרגע שנצטווה בקיום המצוה של הדלקת המנורה ה" אפשר לחשוב שעל ידי כך יגרע וימעט משאר עבודותיו הקדושים שנהג בהם ע"י זמן הכנת המצוה שלקח זמן להתכונן ולהכין המצוה כדי שיוכל לקיימה כראוי וכהוגן ובפרט ע"י מש"כ קודם שה" עומד מערב ועד בוקר ע"י הנרות, על זה מרמזת התוה"ק ויעש כן אהרן, מלמד שלא שינה, רצ"ל שלא שינה מהרגילו הקודם, וכל עבודותיו הקדושים שלפני צווי הדלקת המנורה, קיים במלואם.

קב

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

אוצר החכמה

אורח חיים סי' קכ"ג

סיפר רבינו ז"ל ששנים מנכדיו של מרן הדב"ח זי"ע ה"ה הרה"ק רבי משה בארדיובער והרה"ק רבי שלמה באבובי"ער, נסעו יחדיו לעיר לעמבערג לערוך ולהדפיס את ספרי שו"ת דברי חיים, ובעת העריכה מצאו כל מיני טעויות וחזרו לצאנו להגהה האחרונה, ועברו עם הדברי חיים על כל הטעויות, ועל כולם ענה נכון נכון טעות טעות, ולבסוף כשרצו לעשות התיקונים, נודעק הדברי חיים וא"ל חלילה אל תגעו בזה, לא תוסיפו ולא תגרעו ממנו.

אורח חיים סי' קכ"ג

***

רבינו ז"ל סיפר שפעם בא איזה רב חשוב לבקר בהיכלו של מרן הדברי חיים זי"ע, והרב ההוא הי' מעורב באותו זמן באיזה מחלוקת גדולה, ובהכנסו אל הקודש פנימה המשיך הדב"ח בלימודו ולא שת עיניו אליו, ושאלה הרבנית את הדב"ח מדוע אינו מתייחס אל האורח, ענה הדב"ח ואמר אינני רואה כאן שום אורח, ושאלה הרבנית וכי את האל"ף הקטנה בספר הנך כן רואה, השיבה הדב"ח אילו לא היה הלה חוטא באונאת חברים כמו שהאל"ף הקטנה לא חטאה אז הייתי רואה גם אותו.

הרה"ק רבי ברוך מגארליץ זי"ע

רבינו ז"ל סיפר מעשה רב שהי' אצל זקינו כ"ק האדמו"ר מוהר"ב מגארליץ זצ"ל שפעם הלך בחוץ איש אחד אשר רבי ברוך הי' רוצה לצעוק עליו ועל מעשיו ולעוררו שישוב מדרכו, וכאשר רבי ברוך ראה אותו מתוך החלון קרא אותו שיבוא אצלו וכאשר בא האיש לביתו לפני ולפנים התחיל לצעוק עליו ולקח אותו עם שני ידיו הקדושים וזרק אותו שילך מביתו שאין לבוא לביתו וצעק שייגיץ ארויס פין מיין שטוב וואס טוסט די ביי מיר, ואמר האיש הלא הרבי קרא אותי שאבוא לביתו, והשיב רציני לזרוק אותך מן הבית ושתדע שאינך ראוי לבוא אצלי ואיך היה ביכולתי לזרוק אותך אם אינך בא אצלי, לכן קראתי לך.

ופי' בזה רבינו ז"ל את מאמה"כ (פר בהעלותך) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו שלשתכם אל אוהל

גבורות הארי

לקט עיתונים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

א"ת תר"פ סיומוני החדש תר"פ

מועד ויצאו שלשתם וירד ה' בעמוד ענן ויעמוד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם שמעו נא וגו', וקשה להבין אם לא רצה השי"ת שיבואו אל אהל מועד למה קרא אותם שיבואו לשמה, אלא שהקב"ה קרא למשה ולאהרן ולמרים קודם שלשתם שיבואו לתוך ביתו לתוך אהל מועד אמנם כוונתו היה כדי שאח"כ את אהרן ומרים יזרוק, שע"כ ידעו שהמה אינם ראויים להיות אצלו (רק משה לבדו ראוי) ואיך יעשה זאת לכן קרא לשלשתם וכאשר באו לתוך אהל מועד קרא לאהרן ומרים כמו שכתוב בפסוקים ולכן קרא להם לבפנים כדי לזרוק רק אותם, היינו לאהרן ומרים ולהראות להם שידעו שאף שהמה שמה באהל מועד מוכרחים הם לצאת.

רבינו ז"ל סיפר שהגאון רבי דוד שליסל ז"ל שהיה דומ"ץ מונקאטש סיפר להרה"ק אב"ד מונקאטש זצ"ל שהגאוליצ'ער רב הרה"ק רבי ברוך זי"ע הלך לישון בליל יום הכיפורים לאחר תפילת מעריב על יד עמוד התפילה, וכשקם בבוקר ניגש מיד לעמוד והתחיל אדון עולם מבלי שנטל ידיו מקודם.

סיפר רבינו ז"ל שהרה"ק רבי ברוכל גארליצ'ער אמר שאי אפשר להדמות לרבי, וייל אויב מ'פארשטעלט זיך איז מען.

סיפר רבינו ז"ל כי אחרי פטירת זקינו מרן הדברי חיים זי"ע באו החסידיו ותלמידיו הגדולים של הדב"ח להסתופף בצילו של הרה"ק רבי ברוכל מגארליץ זי"ע כי ראו בו שהוא ראוי להיות רבם במקום אביו הקדוש והחזיקו בו לקדוש עליון כחד מקמאי, ולאחר פטירתו של רבי ברוך מילא מקומו בנו הצעיר כ"ק רבי סיני זי"ע שכל המסתופפים אצל אביו באו אליו.

קד

גבורות הארי

לקט עיתים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

תשנ"ב קוראנו

רבינו ז"ל אמר שאמרו על ק"ז רבי ברוכ"ל זי"ע שהוא איש אמת לאמתו, וסיפר בשם אביו רבי סיני שכאשר הרה"ק משינאווא זי"ע (אשר עליו כתב אביו מרן הדב"ח (בתשובות חארי"ח ח"ב סי' א')) שנאמן עלינו הג"ל אשר אפילו יהבי ליה כל חללי דעלמא לא ישנה בדבורו ושניהם מידות בענין אמת), רצה ליקח אשתו האחרונה מטורנא בת הרב ר' נפתלי, הוכיחו אחיו הרה"ק רבי ברוך על זה ואמר לו הטעמים שלא יקח אותה, ואח"כ אמר לו הלא אתה בעל שולחן ערוך והלא היא אינה כבר בת בנים ועל פי שו"ע צריכים ליקח בת בנים, והשיב לו הרברי יחזקאל שאמרו לו שהיא עוד בת בנים, והשיב לו רבי ברוך למה אין אתה שומע לי הלא אב ואם אחד לשנינו וכו', ותוך כדי דבריו אמר לו רבי ברוך שרק חילוק אחד בינינו והוא שאם אתה רואה באיש אחד תנועת אמת הוא כבר אצלך צדיק גמור, משא"כ אני אפילו הנני רואה איש שכולו אמת רק תנועה אחת שקר אינני יכול לעמוד אצלו כמלא עין, הנה אמור לי מי האיש שאמר לך שהיא בת בנים והשיב לו את שם האיש, ועמד רבי ברוך כמשתומם, ואמר הרברי יחזקאל הלא על דבריו של האיש ההוא יכולים להעמיד קיר, והשיב רבי ברוך אתה תעמיד על דבריו קיר אך אני לא אסמוך אפילו בסמיכה קלה על הקיר שהוא יעמיד.

וסיים ע"ז רבינו ז"ל שהדברים האלו אפשר לרמוז גם בפסוק (פר' משפטים) מדבר שקר תרחק, צדק צדק תרדוף, שמאיש שאתה רואה שאין כולו מלא אמת, מאיש שאפילו רק פעם אחת דובר שקר, וזה מדבר שקר תרחק מדבר אחד יחיד, תרחוק ממנו על תמיד, כי רק צדק צדק תרדוף תרדוף להתחבר רק באיש שהוא צדק צדק ב' פעמים צדק שרומז לכל כולו מלא אמת.

והוסיף לזה רבינו ז"ל מה שמובא בספה"ק בית פנחס (פר' קדושים) בשם הרה"ק רבי ברוכ"ל גארליצ'ער שאמר איך שצריך כל אחד להיות ונזהר מערב רב כמו שאנו רואים שהערב רב לא הפסיקו במה שעשו את העגל בעצמם רק צעקו שדוקא אהרן הכהן הגדול יעשה להם העגל כמו שכתוב קום עשה לנו אלהים, וכן רואים אנו שהרשעים לא מספיקים את עצמם לעשות כל תועבות שבעולם רק רוצים שדוקא הגדולי ישראל יסכימו עמהם ויאמרו על רעה שהיא טובה.

קה

גבורות הארי

לקט ענינים מכ"ה מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ח - תמוז - ה'תש"ט

כאן המקום להוסיף סיפור נורא שקבלנו מאת הרה"ג רבי יחזקאל שלאף שליט"א אב"ד וראה"כ בילאווא בעיה"ב לאנדאן, מעשה ששמע מפי הישיש ר' אהרון קאמינער (שהיה לו חנות של ספרי קודש בכ"כ מול גן ורסא), ומעשה שהיה כך היה, זקיננו של ר' אהרון כשהיה ילד רך בשנים לקחו אביו לצאנו להסתופף בצל מרן בעל הדברי חיים זי"ע, וזקיננו הנ"ל הי' בעצם מחסירי קאצק, ובעריכת השולחן הטהור ישב בנו של הדב"ח הרה"ק רבי ברוך מגארליץ זי"ע, ודיבר סרה על הקאצקער, וכך חזר והמשיך פעם ופעמיים עד שזקיננו הנ"ל כבר לא הי' יכול להבליג על זה, והנה למחות הרי לא הי' ביכולתו יען כי מרן הדב"ח אביו של הגארליצער רב ישב שם בראש השולחן, ומה עשה, באין ברירה צבט בחוזקה לבנו הילד שישב על ברכיו, והילד התחיל לבכות ולצעוק בקול, ואז נענה מרן הדב"ח בזה"ל "פארוואס שרייט דער קליינער", או אז השיב זקיננו הנ"ל, נו, אז דער שייגעץ, רעדט אויף מיין רבי'ן זאל דער קליינער נישט שרייען? כמובן שורה דממה של פחד וכולם חיכו לשמוע מה יענה הדב"ח על דברים אלו, ולאחר שהות קצרה, נענה הד"ח ואמר "א שייגעץ איז ער נישט, נאר וואס דען, ער וועט נאך האבן א קאצקער איידעם", וכן הוה שלימים רבים אח"כ נשא השפת אמת זצ"ל בזיווג שני לאשה את בתו של הרה"ק מגארליץ זי"ע הרבנית מרת רייזל ע"ה (אצלה זה כבר היה דיווג שלישי).

ומענין לענין מסופר שאחרי החופה ניגש השפת אמת זצ"ל אל זוגתו מרת רייזל ע"ה ושאל אותה "נו, מיזועט אראפ ברענגען א נשמה אזוי ווי דיינ ויידע" (הדברי חיים?), והשיבה לו "אזוי ווי דער זיידע איז נישטא", נענה השפ"א ואמר לה "אויב אזוי דארף מען נישט", ובאמת לבסוף לא היו להם ילדים.

וסיפר רבינו ז"ל שהוא כבר לא הכיר את השפת אמת בחיים חיותו, אך כילדותם נסעו הרבה לדודתו אלמנת השפ"א הרבנית מרת רייזל ע"ה והיא היתה עשירה מאוד, ומכיון שמשפחת רבינו היו עניים ודלים ולא היה להם לאכול ובגד ללבוש, לכן היו נוסעים הילדים אליה לשבת בכל התחלת חורף, וחזרו משם עם מלבושים נאים ומתוקנים לכל החורף, והלבישה אותם מנעלים ומעילים חדשים וכל צורכם מכף רגל ועד ראש.

גבורות הארי

לקט עיתונים מכ"ק מרזרבינו הגד"ק זי"ע

תשס"ב, חשוון, ט"ז, כ"ג

סיפר רבינו ז"ל שאביו הק' רבי סיני שאל פעם את אביו הרה"ק מגארליץ זי"ע מדוע יש אנשים חשוכים שהם ל"ע חשוכי בנים והמה באים להזכיר עצמם אצלו ועדיין לא נוושו, ומאידך יש אנשים פשוטים שמיד נוושו על ידו כזש"ק, השיבו אביו וא"ל בלש"ק "א נאר האט אסאך נאר'עלעך"...

הרה"ק רבי מאיר נתן האלברשטאם זי"ע

באחד השנים בימי חודש אלול כאשר רבינו ז"ל שהה בעיה"ב לאנדאן באו במיוחד לבקרו הרבני הנגיד ר' משה דוב אייזדארפער הי"ו ואתו עמו הרה"ג ר' אלטער אלעזר האראוויץ שליט"א ראה"כ תפארת אדם ודומ"ץ סאטמאר בביסוואטער שהם היו אז בדרכם לקברי אבות שבאייראפע ובתוכם על הציון הק' בצאנז, ורבינו שלח עמהם קוויטל אל הציון בצאנז, וסיפר אז רבינו שעל יד ציונו של הדברי חיים טמון בנו הרה"ק רבי מאיר נתן, והנה כל אלו שהיו צריכים להיפטר מהצבא ובאו להיזכר אל אביו הק' רבי סיני, הי' רבי סיני רושם את שמותם עלי ספר ומידי פעם שלח אותם לציון הק' של ר' מאיר נתן.

עוד סיפר רבינו ז"ל שראה פעם בחלום איך שהוא ואחיו רבי ישראל ז"ל מלוים מחוץ לעיר עגלה אשר בה יושבים מרן הדב"ה ובנו רבי מאיר נתן, והוא ואחיו נתלו על העגלה, ואביו הק' רבי סיני אמר לו רד מן העגלה ותפנה מקום לאחריך כי אתה כבר מכיר את רבי מאיר נתן ואחריך עדיין אינו מכיר, וראה איך שאביו זורק על העגלה את הספר שבו מזכרים השמות של כל הבחורים שצריכים להפטר מהצבא, ורבינו תיאר בידי הק' את גודל הספר שהיה צר וארוך.

גבורות הארי

לקט עיניים מכ"ק מרז רביש הגה"ק זי"ע

אוצר החכמה

הוצאת חסידי חסידות ישיבת חסידות חסידות

הרה"ק רבי סיני האלברשטאם זי"ע

רבינו ז"ל סיפר שבחג הסוכות ראה אצל אביו הק' זי"ע, שישבו אצלו בסוכה החסידים המפורסמים הגה"ק ר' מייליכול זאמושער מחסידי כ"ק הדברי חיים (שהי' רבו ומורו של רבינו ז"ל), והרה"ח ר' חיים וינריב זצ"ל והרה"ח ר' משה פינקלשטיין זצ"ל, אשר הם ישבו בצל אביו הק' מן חדש אלול עד אחר הסוכות, והיו מתענים כל יום עד אחרי חצות ובכל יום ב' והי' היו מתענים כל היום והיו אומרים תהלים ובלילות היו עוסקים בלמוד התורה, ואמר אחד מהם לפני רבי סיני זי"ע ירשינו רבינו לומר דבר אחד, מה היתה יכולה להיות העבודה בזמן שכיהמ"ק היה קיים יותר מן העבודה שאנו עושים בגלות אצל רבינו יחיה, והשיב להם בצחות לשונו וכי חושבים אתם ששם היו רק מתענים ואומרים כל היום תהלים, שם הי' העיקר, שמחת מצוה שהיו שמחים במצות הבורא, והעיקר מזה הי' שהיו אוכלים ושותים עם העניים ושמחים אתם יחד ומעניקים להם צדקה איש כמתנת ידו וכו'.

ובזה ביאר רבינו ז"ל הטעם על מה שנהוג להרכות בצדקה בערב סוכות, אלא דהנה מעקרי מצות הרגל הוא הצדקה וכדברי אביו ז"ל הנ"ל.

אח"ח 1234567

רבינו ז"ל סיפר מעשה נורא שראה אצל אביו הק' ז"ל, הנה רבי סיני הי' לו בירושה חצי אתרוג מזקיני מרן הדברי חיים זצ"ל (שהי' יבש וקשה כמעט כאבן), פעם אחת חלתה אשה בת בנים קטנים, וכבר הרופאים הלכו כי אמרו נואש ובאו בשבת באמצע הסעודה שלישית לרבי סיני אשר כבר היה אז לילה עם צעקות נוראות, ותיכף בדרך ברכת המזון ואמר המבדיל בלי ברכה ונכנס לביתו ולקח מן התיבה שהיה סגור בה החצי אתרוג ולקח סכין והכה עם פטיש לחתוך מעט מן האתרוג והוציא מחלק הפנים שהיה יותר בקל ליקח משמה גרעין רצוה שילכו במהרה ויתנו זה בתוך קדרה קטנה ולבשל ויתנו לה לשתות המים בכל פעם עם כף קטן, וכן עשו וכבר היתה פיה חתומה ופתחו פיה וזרקו לה המים לגרונה ולפנים, ותיכף אחר זה פתחה עיני' ושב נפשה אליה.

גבורות הארי

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ח

ונתנו לה הרפואה הלו הרבה פעמים עד שהיה לה רפואה שלימה, והיה לפלא להרואים וממש הי' תחיית המתים, וסיים ע"ז רבינו ז"ל שמהאחרוג הזה חזינן כי אם צדיק עושה דבר מצוה עם איזה חפץ, אז הדבר ההוא קדוש עד אין שיעור, עד שאפי' קופסה של כשמים של צדיק שהצדיק בירך עליו בשבת ברכה על הכשמים, יש בה קדושה וחשיבות.

רבינו ז"ל הירבה לדבר מגדל צדקתה של אחותו מרת פעסיל ע"ה הרבנית משאץ, שהתגוררה ונטמנה בבית העלמין בחיפה, וכן קרא רבינו על שמה את נכדותיו שנולדו לו, וסיפר רבינו סיפור נורא, כי הנה כולם בכיתם הבנים והבנות העריצו מאוד את אביהם הרה"ק רבי סיני זי"ע ואחזו כ"כ בגדולתו עד שהיו בטוחים בכוחו הק' שיכול להחיות מתים, ועין בעין ראו את המעשה נורא (הובא לעיל) שנתן אביהם רבי סיני את האחרוג של מרן בעל הד"ח זי"ע לאשה אחרי שהרופאים קבעו שכבר פרחת נשמתה והיא הבריאה וחיה, ואחותו זאת מרת פעסיל ע"ה היו לה כמה בנים שחלו ל"ע והגיעו לידי סכנה ממש, והיא ידעה בכירור שאם תזכירם לאביה הק' יפעול בתפילתו להבריאתם, אך מצד שני ידעה שזה יפריע לו מעבודתו הק' כי יצטער ע"ז מאוד, וחששה לגרום לו כאב וצער, לכן העדיפה שלא לספר לו ולא לבקש עליהם והיתה קוברת כמה וכמה מבניה רח"ל, וכרוב צדקתה עמדה איתנה ולא ציערה את אביה מבלי לגלות לו דבר.

וכמה פעמים בהגיע איזה עת צרה נסע רבינו ז"ל אתנו לחיפה לבקש רחמים על קברה, וכן נסע לשם מדי שנה ביום ההילולא דילה.

רבינו ז"ל סיפר שכמה פעמים ראה דרכו בקודש של אביו הק' זצ"ל, שכאשר נחלה אחד מבני העיר במחלה מסוכנת, והיה צורך בכסף רב עבורו שישע לעיר גדולה לרופא מומחה וכדומה, אפילו אם אירע שנתודע זה באמצע השבוע, היה אביו זצ"ל מצוה לדחות את גביית הכסף לליל

קט

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרן רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תרע"ח קנייני כ"ט

שבת דוקא. ובליל שבת היו יוצאים שלוחיו והולכים מבית לבית ואומרים שהרב צוה עלינו מפני פקוח נפש לקבל מעות עתה ביום השבת, וח"ו לא להמתין עד מוצאי שבת, וטעמו ונמוקו אמר בביתו, כי כאשר באים בשבת עושה רושם אצל הבעלי בתים שמבינים שהסכנה גדולה ושמוכרחים ליתן נתינות גדולות, ומפני קדושת שבת הרבה בעלי בתים רק פתחו מקום שהי' שם הכסף ואמרו שיקחו מעצמם כי לא רצו ליגע בכסף שהמה מוקצה, וכמוכן שעי"ז נתקבץ הרבה יותר מכפליים מן בחול.

סיפר רבינו ז"ל שאביו הק' בא פעם לשבת לקראקא ובנו רבי דוד אמר לאביו שצדיק כשבא לעיר צריך להראות איזה מופת (בלע"ז טראווען א מופת), והי' שם נער אלם ל"ע שלא היה יכול לדבר, ובקריאת התורה בשבת קודש אחרי שקראו את רבי סיני ז"ל לתורה ציוה שיקראו לתורה אותו הנער, ונוכחים התחננו בפניו שלא יעשה כן ושלא יביישו מאחר שאינו יכול לדבר, אבל הוא בשלו, ואכן קראו אותו לתורה, ולתדהמת כל הציבור פתח הנער את פיו בעוז ותעצומות ובירך על התורה, ומני אז התחיל הנער לדבר כאחד האדם.

רבינו ז"ל הי' רגיל לספר המעשה דלקמן כשדמעות עיניו זלגו על לחייו, שפעם בליל שב"ק ישב אצל שולחן אביו הק', והנרות עמדו לכבות מחמת שאביו האריך בשולחן הטהור, וביקש רבינו מאביו שיזדרזו לסיים עריכת השולחן כדי שיוכלו לסדר החדר למחר יום שב"ק בעוד הנרות דולקים, והפסיק אביו באמצע הסיפור או הד"ת שאחז בו, ואמר שמעשה כעין זה הי' אצל הרה"ק הדב"ח זי"ע שעמדו הנרות לכבות בליל ש"ק, ואמר הדב"ח הפסיק "ויברך אלוקים את יום השביעי ודרשו חז"ל בירכו בנרות", ואמר הדב"ח שידלקו הנרות עוד הרבה זמן, וכך הוה שדלקו עד הבוקר, ולפלא כי אחרי שסיפר זאת רבי סיני המשיך בעריכת השולחן עוד כמה שעות, והנרות דלקו עד הבוקר, וסיים רבינו ז"ל "זה מעשה שבעיני ראיתי".

גבורות הארץ

לקט עיתונים מב"ק מרן רבינו הגה"ק זצ"ל

ה'תרס"ח - תרס"ט

רבינו ז"ל סיפר שבעת היותו בסיכור שברוס"י ביחד עם אביו הק' זצללה"ה שאל פעם את אביו למה אין אנו אומרים בכל יום אני מאמין באמונה שלימה שכל מה דעבד רחמנא לטב עבד, וגם זו לטובה, הלא זה הוא בגלות מעיקרי היסודות להחזיק עצמינו בעבודת השי"ת, והשיב לו אביו שאם היינו אומרים כן ה"י נראה כמו שאנו מסכימים שיהי' חסדים נסתרים אשר באים על ידי יסורים, והן אמת שלעצמינו כל אחד ביחיד צריך לקבל הכל באהבה ולהאמין שהוא מהשי"ת, אבל אין זה אמור כלפי אחרים מכנ"י ששם עלינו לבקש ולצערק לה' שיהי' לו טוב הנראה וברחמים גלויים חסדים טובים מתחילה ועד סוף.

והוסיף אביו הק' שבוה הוא מפרש הברכה הגומל חסדים טובים לעמו ישראל, לעמו ישראל בכללות דייקא שיהי' חסדים טובים ולא חסדים שבאים ע"י צרות ודינים.

רבינו ז"ל סיפר שאביו הק' אמר שכאשר יש חולה בעיר פונים מקודם לבקש רפואה ממי שמבין ברפואות בעיר ז'מיגראד, וכשהוא לא יכול לרפאות הולכים אל העיירה הסמוכה שם כבר מי שמבין יותר, וכשגם ההוא קובע שהמחלה חמורה נוסעים לרופא שבקראקא, וכשגם שם הרופא מתייאש נוסעים לפרופסור שבווינא, וכשהפרופסור ג"כ נואש מבלי למצוא תרף לחולה אזי חוזרים אליו, ואילו היה להם שכל היו מלכתחילה באים אלי ונושעים.

וכמה פעמים אמר לי רבינו ז"ל כי אם יבוא אליו חולה מלכתחילה, טרם קבעו הרופאים שהנו סובל ממחלה, אז קל אצלו לבטל המחלה, אך לא כן הוא אחרי שכבר התפרסם דבר המחלה.

רבינו ז"ל סיפר שפעם בא איזה גביר לביתם להתברך אצל אביו הק' וכסף צרורה בידיו, ורבי סיני בירך אותו בברכה מרוכה ופיטרו לשלום, כשעזב האיש את ביתם פנו אל אביהם ואמרו לו שהלא ידוע בפי כל שהאיש הזה מחלק כסף מזוייף, נענה רבי סיני ואמר אל ילדיו אל לכם לדאוג גם הברכה שנתי לו ה"י מזוייף.

ק"א

גבורות הארי

לקט עיתים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ח - תש"ט

רבינו ז"ל סיפר לי כיומא דהילולא רבא של אביו הק' זצ"ל (כ"ו תמוז) שנת תשס"ד, כי פעם כילדותו הרהר בליבו שמכיון שהוא הרי הצעיר מכל אחיו, א"כ בודאי לא יסאר עבודו שום משרה של רבנות וכדו' ובמה יתפרנס, ולאור זאת החליט בליבו לצאת ולחפש אחרי פרנסה כשרה שאין בה חשש גניבה ואונאה, וכך חיפש הרבה ובכל פרנסה מצא טעם לפגם, עד שהגיע להחלטה להיות זייגער - מאכער (מתקן שעתיים) כי בזה אין שום חשש גזל, והלך לחנות השעונים שבעיר ז'מיגראד וביקש מהבעה"ב שילמדו האומנות, והלה הלך וסיפר זאת לאביו הק' רבי סיני, ויהי אח"כ בשב"ק כאשר נכנס אביו לביהמ"ד לעריכת השולחן, נענה ושאל "וואו איז דער זייגער מאכער" קראוהו הנה, בהתכוונו אל רבינו, וסיים רבינו בלה"ק "מער האט מיר שוין נישט געפעלט", ואז ירד מכל הרעיון.

סיפר רבינו ז"ל שפעם כאשר הלך עם אביו זי"ע ברחוב העיר, תרגיש לפתע כאילו שתולשים ממנו בכוח את מצחו, אח"כ התברר שהיה שם גוי שהתחבא בין העצים ועשה להם צילום תמונה, והטעים רבינו שצילום תמונתו של אדם מוריד מעליו את צלם האלוקים, אבל זהו רק בפעם הראשונה, אבל מכאן ואילך כבר אינו מזיק, וזהו מה שהרגיש אז.

רבינו ז"ל סיפר שפעם היה נוהג להתענות הרבה תעניתים וזה הוזק לו מאד לבריאות גופו ודרשו אצל רופאים מומחים ולא הועיל שלא מצאו מזור ומרפא למחלתו, ולפתע פתאום יצא אביו זי"ע מחדר לימודו, ונענה ואמר שבעיר קראקא יש רופא אשר אע"פ שאינו מומחה מ"מ הוא טוב ומועיל לחולי זה, ורבינו נסע לשם וניתחוהו על המאנדלע"ן וחזר לבריאותו האיתנה, והיה הדבר לפלא גדול כי אביו שלחו לרופא הפשוט הזה במקום שרופאים גדולים לא ידעו מה לעשות, וביותר כי מנין ידע אביו מהרופא הזה שכלל לא היה מפורסם.

ק"ב

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרזרבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ב סיוון קריית משה

רבינו ז"ל סיפר ששמע מאביו שכאשר הגיע לעיר נאסויד להשיא את בנו הגה"צ רבי אברהם אביש הלבערשטאם וז"ל עב"ג כתו של רבי העניך מטארדאן וז"ל בן הרה"ק מנאסויד זי"ע, קיבלוהו הסבא קדישא כ"ק מרן הרה"ק מנאסויד זי"ע במאור פנים, וכיבדוהו כראוי וכיאות לנכד בית צאנו ושוהח עמו רבות, אך אח"כ כאשר הגיע הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפערט זי"ע להשתתף בשמחת החתונה עזב הרה"ק מנאסויד את כל המטובין ורץ לקראתו להשתעשע עמו.

ומענין לענין יסופר, אחיו של רבינו הרה"צ רבי אברהם אביש הנ"ל אכל קעסט אצל זקינו הרה"ק מנאסויד כמשך ט"ז שנים, ובנו הרה"צ רבי משה אריה שליט"א (כהיום האדמו"ר מנאסויד בארה"ב) התאכסן שם בבית זקינו הק'. וכרבות השנים בא רבי משה אריה בקשרי שידוכין עם להבחל"ח רבינו ולקח לבתו את כ"ק האדמו"ר הרה"צ רבי סיני שליט"א.

הרה"ק רבי אברהם שלום מסטראפקוב זי"ע

הנה רבינו ז"ל מעולם לא הירבה בשבחים של הרבנים והצדיקים שבדורו, מלבד על שלש אלה הצדיקים הפליג תמיד בשבחים וגדלותם ואמר על כאו"א מהם שהוא היי איש אלוקים, ואלו הם, מורו ורבו הרה"ק רבי אברהם שלום מסטראפקוב זי"ע, הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע, ורביה"ק בעל דברי יואל מסאטמאר זי"ע, והיה קשור ואדוק מאוד אל שלשה צדיקים וקדושים אלו.

וסיפר רבינו ז"ל שהיה מסתופף הרבה אצל הרה"ק מסטראפקוב, ופעם שכתו כשב"ק באיזהו מקומן הוא (רבינו ז"ל) ואביו הק' רבי סיני ז"ל יחד עם הרה"ק מסטראפקוב ז"ל, ושם נעלם רבי סיני מהם ועלה על איזה הר, וכאשר ראוהו יורד מן ההר ונשתוממו מה עשה שם למעלה, נענה הרה"ק מסטראפקוב אל רבינו ז"ל אביך חושב שאיני יודע מה עשה שם, יודע אני היטב, ומעולם לא רצה לגלות מה עשה רבי סיני על ההר.

גבורות האדיר

לקט ענינים מכ"ק מרזרבינו הגה"ק זי"ע

ה'תשנ"ו קינ"ו 496

ונכון לציין שבזאת חנוכה שנת תשס"ב כא לבקר בהיכלו של רבינו ז"ל האדמו"ר מסטראפקוב ירושלים רבי אברהם שלום האלברשטאם שליט"א, רבינו קיבלוהו ושוחח עמו בשמחה רבה ויתירה, ובצאתו ליוהו רבינו עד החוץ ועל אף גילו הצעיר כלפי רבינו ז"ל, וכשחזר רבינו לביתו אמר לי, היום הזה הוא בשבילי יום מיוחד כי זכיתי שהיה אצלי נכדו של מורי ורבי ר' אברהם שלום זי"ע.

סיפר לי רבינו שבצעירותו עת אשר הי' מסתכל על צורתו הק' של רבו הסטראפקוב'ער זי"ע חשב לעצמו שאם כך הוא נראה איך כבר היה נראים התנאים והאמוראים הק'.

רבי חיים יהודה האלברשטאם זצ"ל מאושפיצין

סיפר רבינו ז"ל שפעם אמר אחד לפני אחיו ראש ביי"ד דאושפיצין כ"ק הגאון האדיר ר' חיים יהודא זצ"ל, כי הוא חסיד לרבי פלוני מפני שהוא בנו של קדוש עליון, כי אפילו קופסת הבשמים דאביו חשובה לקדושה בכל העולם. ענה לו רבי חיים יהודא, אילו העולם היו סבורים שהוא נקי מחטא כמו הקופסא שעומדת בקדושה שהריח בה הצדיק אזי כל ישראל וגם אני היינו נוסעים אליו. וכמו שאיתא מן האר"י זצ"ל סיפור נורא שראה בחור אחד שיש עליו אור גדול עד שרצה ליקח אותו שיהי' חתנו, ודיבר מזה שרצה ליקחו לו לבתו, ואח"כ באותו יום היה להבחור הג"ל הרהור עבירה ואז כאשר ראה אותו האריה"ק זקנו מביתו, ואמר שהוא אינו עבדו.

ק"ד

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרן רבינו הגה"ק זי"ע

ספר חסידים סי' קצ"ב

• הבעש"ט הק' ותלמידיו •

אור שבעת הימים מרן הבעל שם טוב זי"ע

רבינו ז"ל תיאר כעגועי קודש איך היה לפניו כאשר היו נוסעים להצדיקים תלמידי הבעל שם טוב ז"ל שכאשר באו לשמה בצל מחיצתם היו רואים שמה חסידים קדושים משרתי עליון הנגשים אל ה' יותר ממלאכי השרת, יודעים רבונם ששים ושמחים לעשות רצון קונם מופשטים מגשמיות כולם אנשים גבורי כוח בעלי תורה, ויראת שמים ניכר על פניהם תמיד, מנשרים קלו ומאריות גברו בעבודת הקודש לשמה ומלאים ענוה ושפלות רוח, אוהבים זה את זה ומכבדים זה את זה, ומקרבים את כל אשר יחפוץ קרבת אלקים, והיו רואים שם את רבם הקדוש והנערץ אשר כל עבודותיו ופעולותיו מנעוריו היה שושבינא דמלכא ומטרוניתא מן ההר אל העם לקרבם תחת כנפי השכינה, לימד דעת את העם ליחד לבבם לאהבה וליראה את ה' הנכבד והנורא, וראה והכיר כל הבא במחיצת הצדיק שלא לכבוד עצמו הוא דורש ולא להרחבת גבולו חלילה וחלילה, ובאות האדם כאשר כולם נעצרים ברוחם כדחיל וברעדה כשפותח הצדיק פיו הקדוש בדברי תורה ומעידין פה אחד שהם דברים שלא שמעתן אוזן, נעלמים ונסתרים. וכל אחד ואחד מבין ומשיג כפי מדריגתו וכח שכלו כפי אשר הכין לו וקשר מחשבתו וכינתו ודעתו להתהלך לפני השי"ת, ועד שמבין בטוב מה שאמרו חז"ל דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן הויות דאביי ורבא, ורואה העיקר שהוא שיראתו קודמת לחכמתו ולאחר שרואה האדם כל זאת גם הוא היה מתלהב לבבו לאהבת הבורא ב"ה וכ"ש וליראת שמים לאמיתו.

והוסיף לזה רבינו ז"ל כי הגם שספרי מוסר מצויין אך אינו דומה שמיעה לדאי' שהקורא קורא לפי דרכו ואם דעתו ושכלו בחשיכה יתהלכו אינו יכול לראות את האור הטוב הגנוז בספרים, אך אם זוכים לשמוע דברי אלקים חיים למראה עינים יוצאים מפה קדוש מרכב אז מבינים ומתדבק בו יראת ה' ודעת לבלתי לשוב לכסלה, ואפילו כשמגיע לביתו ניכר ומתנוצץ אורות ורוח הטהרה והקדושה שספג בקרבו ועושה עבודתו כרבעי וכצורך ואינו מתגאה עם

קול

דינה

וישועה

מאדלי

צדיקים

ימיה

עושה

חיל

ימיה

דומה

קטו

גבורות הארי

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

בית דפוס תורת אברהם י"ט

עבודתו כי מכין שעבודתו ודבקתו בהשי"ת בביתו דומה למה שאמרו חז"ל על יחזקאל שהיה דומה לכן כפר שראה המלך כמובן.

והנה הגם שאז כשהי' שמה במחיצת וחצר הצדיקים לא היה יכול לעשות עבודת הקודש כרצונו כי שמה עובר הזמן ומבלים הזמן לדבר מעבדי השי"ת וממעשיהם הגדולים ונהפך יום ללילה ולילה כיום יאיר, שמה יושבים ומבלים זמן בסעודות ושולחנות הצדיקים ונראה לכאורה כבטל מן המצות ולימוד התורה, אך סוף כל סוף אחר שנסע לביתו "ותכל כל עבודת משכן אוהל מועד", אחר שגמר הזמן שהיה עובד עבודת אוהל מועד במקום משכן השכינה במקום שנועדו צדיקים וקדושים אף כי לפי טבעו לא יכול שמה לעשות עבודת השי"ת כרצונו עכ"ז סוף כל סוף כשבא לבית אז, ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה, מקיימים המצות ביראת השי"ת ואהבתו, ויודע איך מקיימים הפסוק בכל דרכיך דעהו, וכן עשו, בדיוק כצורך לעשות עבודתו ית' שמו.

רבינו ז"ל אמר כי העצה שיזכה האדם להגיע למדרגת לשמה הוא ע"י שיתפלל להשי"ת שיזכה לרכק עצמו לגאונים שהמה צדיקי אמת, שאז אם יזכה לכך, מהם ילמוד איך לומדים תורה לשמה, והביא לזה רבינו ז"ל מה שכידוע שסיפרו תלמידי הבעש"ט שהתקרבותם להבעש"ט זיע"א הי' על ידי שבאו לנסותו בתורה ובהלכה, ושם נודע להם אף שהיו גאונים וגדולים בתורה כמה רחוקים הם מתורה כלפי האור הגדול שזרח ע"י תורה לשמה של הבעש"ט זי"ע שכל רואו יכיר בו קיום המתני' זוכה לדברים הרבה ונהנין ממנו עצה ותושי' ומגלין לו דין דאורייתא ונעשה כמעין המתגבר, וכמו שאמרו חז"ל בפ"ק דסנהדרין עה"פ ויהי דוד לכל דרכיו משכיל והי' עמו שהלכה כמותו בכל מקום, והיינו שמשום שהי' עמו שלמד תורה לשמה בשכיל כך ממילא הלכה כמותו בכל מקום, כיון שהלומד תורה לשמה לומד עמו השי"ת המלמד תורה לעמו ישראל, ועי"ז יודע להשיב ולתרוץ וליישב לאמיתו בכל דבר הקשה הבא אליו, וא"א לקפחו בהלכה.

קטז

גבורות הארץ

לקט עיתונים מב"ק מרן רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תר"ץ

רבינו ז"ל סיפר שמוכא בשם הבעל שם טוב שאחד הפקיד הון רב אצל אחר והלך לדרכו וכשחזר כבר מת הנפקד, והלך ותבע מיורשיו, והללו טענו כי לא הפקדנו אבא על זה, ופסקו להם שבועה על זה ונפטרו להם לשלום מן התשלום, אך כל העולם הי' יודעים שזה איש נאמן וחסיד וירא שמים, וזה לא היה דרכו, כאו ושאלו לכעש"ט ז"ל על כך, כיצד יצא משפט מעוקל מדיני התורה, והלא כתיב (ההלים פ"ב) אלקים נצב בעדת א-ל, והשיב שזהו בהשגחת המשגיח, שבגלגול העבר היה חייב לזה ולא פרע לו, וכעת החזיר לו לתקן נשמתו, והיה בהשגחה, לא החסיר ולא העדיף, וזהו דין אמת לאמיתו, ובמדרש (רבה פ' הקה) וכן אמרו (סנהדרין ו'): שמא יאמר הדיין מה לי בצער הזה תלמוד לומר ועמכם בדבר משפט אין לו לדיין אלא מה שענינו ראות וברש"י לידון ויתכוין להוציאו לצדק ולאמיתו ושוב לא יענש וכנ"ל.

אוצר החכמה ^{זכזה} פי' רבינו ז"ל מאמרם ז"ל מתחילה רצה הקב"ה לברוא ולהעמיד את העולם עפ"י מדת הדין שתתנהג כהבנתו בשמים היינו כפי שיודעים בשמים שכן הוא באמת, וכמאמרם ז"ל באבות (שם) העולם עומד על הדין אבל כיון שראה שאין העולם מתקיים ושאי אפשר לכן אדם לכון את הדין לעומקו כנ"ל ושיהי' צורך לכני אדם להתגלגל ואז יהי' מוכרח לפסוק כפי החיוב בגלגול הקודם כנ"ל ע"כ שיתף מדת הרחמים לפסיקת הדין כמו שנאמר ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים דהיינו שהדין יהי' על פי השכל והאמת של הדין ולא כפי שיודעים דין זה בשמים וזה מדת הרחמים שאפילו על מה שרק רוצים לפסוק ע"פ דין יעמוד העולם.

אה"ח 1234567

המגיד הרה"ק רבי דוב בער ממעזריטש זי"ע

רבינו ז"ל סיפר שהיה מנהג אצל המגיד ממעזריטש זצ"ל שבשעה שהגיע לאין כאלהינו היה באים אצלו עשרה מגדולי תלמידיו והיו אז רואים בעיניהם ממש את הפמליא של מעלה ופעם היה חסר אחד ולקחו את הרה"ק מלובלין שהי' עוד צעיר וכאשר ראה כנ"ל נתעלף ובקושי עוררוהו, ואמר המגיד הלא אמרתי לכם כבר שלא תקחו אותו שהוא בטלן.

גבורות הארץ

לקט עיתים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זצ"ע

ביום חמישי י"ג שבט תר"ל

והוסיף עלה רבינו ז"ל שכעין זה מספרים מאיש קדוש שהיה לו שעון זהב נאה מאוד והביט בו תמיד בזמן שהיו אומרים בתפלה נקדישך וכחר ושאלו לו הטעם, ואמר שמרוב דביקות בה' בתפילה זו ורואה מה מתרחש באותו זמן חושש שיפסק חיותו, וע"כ מסתכל על השעון, וכן מספרים שהיו מוכרחים הרבה פעמים אצל צדיקים בשעת דבקותם לעזר אותם שלא ישארו שם.

וסיים רבינו ז"ל שעפי"ז יחבאר למה צוה השי"ת שיהי' לכהן גדול פעמונים שבתנועה קטנה מצלצלים ולא ימות, וכדי שלא יתדבק בלי גבול להשי"ת עשו לו פעמונים שיצלצלו כיון כשהכהן הגדול שהי' הצדיק הדור כשהוא בא לבית המקדש היה אז יותר התגלות אלקות כמו שאמרו בירושלמי כאשר בא חוני המעגל לבית המקדש נעשה אור גדול שמה ובטח שהכהן בעצמו ראה ההתגלות ביותר בלי שיעור ועל כן נשמע קולו כבואו אל הקודש לפני ה' ובצאתו פי' שתמיד יהיה נשמע קול הפעמונים ועי"כ ולא ימות פי' כדי שלא ימות, וכמובן זה הי' צריך דווקא לכהן הגדול תמיד כבואו לבית המקדש אף שהשכינה הי' שם, לכולם ולכל הכהנים וכ"ז מפני שאצל הכה"ג המיוחד נתגלה אור מיוחד והתגלות אלוקות. ולפי טעם הנ"ל י"ל שלכן אמרו (יומא כ"ד) על מה שמקשים למה מפיסין וחוזרין ומפיסין אמר ר' יוחנן כדי להרגיש כל העזרה, ואמרו (שם ל"ה) למה מטיבין (העזרה) וחוזרים ומטיבין כדי להרגיש כל העזרה כולה, שי"ל הטעם שלא ימותו הכהנים והעם מפחד מרוב התגלות אלוקות כנ"ל וכמו שהיה אצל חוני המעגל.

סיפר רבינו ז"ל כי בזמן שהמגיד ממזריטש זצוק"ל לא היה עוד מפורסם היה עני גדול, והבעש"ט שלח לו דרישת שלו' ע"י עשיר אחד ויהי בבוא האורח השליח אל ביתו וראה כי ביתו ריק מכל ואמר לו, רבינו מדוע אין להרבי כסאות וכו' וכמו כמנהג העולם, והשיב לו המגיד ומדוע אין לכם בכאן כסאות וכו', והשיב לו הלא אני בכאן רק אורח, ולמה לי להיות לי כאן דברים כאלה. והשיב לו המגיד גם אני פה בעולם רק אורח עובר ואין לי זמן עבור דברים כאלה.

ק"ח

גבורות הארץ

לקט עיניים מכ"ק מרן רבינו הגה"ק זי"ע

מ"ט ט' כסיו תרצ"ה י"ג

רבינו ז"ל סיפר שכ"ק הגאון הרבי ר' דוב בער ממעזריטש זצ"ל הבטיח קודם פטירתו שלאחר הסתלקותו כשיבוא להעולם העליון ישתדל לבטל כל גזירה רעה מישראל, ואח"כ היה עת צרה ליעקב ובאו על קברו עם תפילות וצעקות להזכירו מה שהבטיח, ויבוא לאחד בחלום הלילה ואמר לו הגם שאמת הוא שהוא הבטיח בחיים חיותו כנ"ל אבל בכאן בעולם העליון שהוא עלמא דקשוט הנני רואה שהגזירה הוא לטובה גדולה ואיך אבטל הטובות מישראל.

הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע

סיפר רבינו ז"ל שידוע מהחוזה מלובלין זצוק"ל שפעם אחת נעשה במוצאי יוהכ"פ ואחריו כחודש ימים מלא שמחה ופירש ששמחתו הוא שראה בשמים שמתקרב הגאולה ומשיח יבוא בשנה זו, ואח"כ נתהפך שמחתו לאבל, ושאלו אותו למה זה הלא משיח בן דוד יבא והשיב שראה חזיון מן השמים שבעבור שמנהיגי הדור כל פניהם רק עבור להרכות כבוד ביתם ולהרבות גבולם ואין עיקר עבודתם לשם ייחוד קב"ה וגלות השכינה הקדושה, לכן הדבר נתבטל.

והטעים רבינו ז"ל שהוא מפני שמנהיגי הדור חשובים בשמים ככל הדור, ומה גם שהעם לומדים מהם ונמשכים אחריהם וכדאי" בזה"ק (ח"ג כ' ע"ב) כיון דרישי דעמא אזלין בחיובא, כל עמא אתמשכו אכתרייהו (כיון שהמנהיג חוטא כל העם נמשך אחריהו), לכן גם תלמידיהם כולם אינם עושים צדקה רק בחוג ובקהילה שלהם, והכל למען להרבות כבוד רבם וגבולם, ולא לשם צדקה שציונו הכורא ית"ש לעשות רצונו של מקום.

והוסיף עלה רבינו ז"ל שאל יחשבו המנהיגים האלו, שחושבים שכל כוונתם לשם שמים ולשמה כי הלא כל הרוואה יבחיין ויראה שהכונה הוא להרבות כבוד ביתו וגבולו עבור עצמו ועבור בניו ואם יעשה חשבתו של עולם ביישוב הדעת ובלי משהו מניעות ורצונות יודע לו שכל מצותיו ח"ו נמשכין לסטרא דמסאוכתא ואינם עולים למעלה, ורחוק הוא מאמונת אלקי עולם ומלהתדבק במצותיו ובמידותיו.

קט

גבורות הארץ

לקט עיתים מב"ק מרזרבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ב סיפורי קודש י"ב

וסיים רבינו ז"ל ששמע מפי אביו הק' שאמר בשם צדיקים עפ"י המתני' בסוף מס' פאה שאמרו וכל מי שאינו לא חיגר ולא סומא ולא פיסח ועושה עצמו כאחד מהם אינו מת מן הזקנה עד שיהי' כאחד מהם שנא' וגו', וקשה אם כן לפי"ז המרמה את הבריות ואומר צדיק הוא חסיד הוא יהי' זה עונשו שלא ימות מן הזקנה עד שיהי' צדיק וחסיד, ותירצו שבאמת זה עונשו שאינו מת מן הזקנה עד שמחשיב עצמו לצדיק, וזהו העונש הגדול ביותר שלא יעלה על דעתו כלל לעשות תשובה אחרי שמחשיב עצמו לצדיק הדור, ובה פירשו גדולי הצדיקים רשעים אפילו על פתחו של גיהנם אינם חוזרים בתשובה, שקאי על צדיקים כאלה שבעוה"ז שבעצם הם רשעים ולדעתם הם מלאים מצות כרימון וחושבים שמושכים אותם לפתחו של גיהנם להוציא משם אנשיו שהיו רשעים שרח"ל הגיעו לגיהנם וכידוע המדרש עה"פ עוברי בעמק הבכא, שהקב"ה מעביר הצדיקים על פתחו של גיהנם בהולכם אל מקום מנוחתם בגן עדן, ובאמת נזרקים לגיהנם עד שיגמרו תיקונם.

הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זי"ע

רבינו ז"ל סיפר שפעם בא איש אחד אל זקינו הרה"ק בעל נועם אלימלך מליזענסק זצ"ל וביקש ממנו שיסביר לו הפירוש על דברי חכמז"ל שאמרו במתני' ברכות (ר"פ הריאה) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה שפירושו לקבלו בשמחה, דאך יתכן דבר כזה שיקבל בשמחה, אם לבכו כואב על מעמדו העומד בו, והשיב לו רבי אלימלך הגה אחי היקר הצדיק רבי זושא יושב בבית המדרש לך אצלו ותשאל ממנו ויתכור לך להבין הדברים, וכן היה שהאיש הנ"ל הלך לבית המדרש ושאל ואמר, אחי הרבי יחי' שלח לי אצלך שאתה תסביר לי דברי חכמז"ל הנ"ל שאינם מוכנים לי כנ"ל, והשיב לו הרבי ר' זושא זצ"ל בתמימות איני יכול להבין למה שלח אותך אחי בדבר הזה אלי, הלא זה יכול להסביר לך איש אשר איתרע מזלי' והי' לו רע ולא טוב, אבל לי אשר ב"ה לא חסר לי שום דבר בעולם ותמיד כל טוב לי מאין אדע להשיב לך להבין דברי

גבורות הארי

לקט עינים מכ"ק מרזרבינו הגה"ק זי"ע

תלמוד בבלי סנהדרין פ"ג הל' א'

חכמו"ל הקדושים בזה, ותיכף הבין האיש פירוש הגמרא כי חייב אדם להשליך על השי"ת כל העצמיות שלו עד שאם איתרע לו איזה רעה רח"ל לא ירגיש בזה שום רעה, כי אם השי"ת עושה לו זאת, בטח הוא לטובה דכל מה דעבר רחמנא לטב עביד כי הוא אבינו ועושה בטח מה שהוא לטובתנו ועל כן לא נירא בהמיר ארץ כשנתחלף לו הארציות והכל אחר אצלו.

רבינו ז"ל סיפר ששמע שזקינו הרבי ר' אלימלך זצ"ל בא פעם מדרך רחוק ולן בכפר הסמוך לליזענסק אצל חסיד שלו, וכאשר בא לשם כבר היה קרוב לאמצע הלילה והמשמש אמר כי הרבי לא אכל עוד היום ומוכרחים ליתן לו לאכול ולא היה להם שום דבר מה ליתן ואמר המשמש שיחנו לו מאכל קאשע כי זה המאכל שלו בלילה ולא היה להם מזה בבית והלכה אשת הבעל הבית מבית לבית עד ששכנה אחת פתחה לה הדלת והלוותה לה מעט קאשע. אך לא היה לה שום מין שמן ולא שום דבר ליתן לתוך הקאשע שיהיה איזה טעם טוב להמאכל לכן עשתה עם דמעות עם בקשות שהשי"ת ירחם עליה שיבוא להקאשע טעם מהג"ע. וכאשר אכל רבי אלימלך הרגיש בה טעם נפלא. וכאשר בא לביתו ונתנו לו המאכל הנ"ל קרא להרבנית ואמר לה למה אינך יכולה לעשות שיהיה להקאשע טעם כזה כמו שהיה לי בכפר ההוא אצל האיש הזה, וכך היה בכל יום ויום, ונסעה הרבנית במיוחד להכפר להתוודע איך עשתה אשת הכפרי הקאשע אז, וסיפרה הכפרית המעשה שזה היה רק על ידי תפילתה שבא להקאשע טעם גן עדן.

ובזה ביאר רבינו ז"ל בדרך צחות את מאמה"כ (פר"ח שרה) שאמרה רבקה אמנו ליעקב ואעשה אותם מטעמים לאביך כאשר אהב, הר"ת של מ'טעמים לאביך כ'אשר (אהב) הוא מלך, דהנה יש לומר שרבקה אמנו ע"ה התפללה שיהי' אז להמאכלים טעם גן עדן לכן ואעשה אותם מ'טעמים לאביך כ'אשר אהב ר"ת מלך הרמו לגן עדן התחתון.

קבא

גבורות הארי

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תרע"ב

סיפר רבינו ז"ל שסיפרו על הרבי רבי אלימלך זי"ע שאכל בערב המאכל הנקרא מאנ"ע ודמעותיו הק' זלגו ונתערבו בתוכה, והיה לזה טעם גן עדן.

רבינו ז"ל סיפר שהרבי רבי אלימלך זי"א אמר שכל הקויטלעך הקשים מביאים אליו מכיון שהוא חוטא גדול והוא אשם בכל היסורים שבאים לעולם, ולכן באים אליו.

רבינו ז"ל אמר שזקינו הגה"ק בעל דברי חיים כתב על שבת תשובה חז"ל ששמעתי מפי מורי הקדוש כשם אדמו"ר מו"ה אלימלך זצ"ל שצריך אדם לשוב בתשובה עד העבירה הראשונה שעשה מעודו כי איך אדם מישראל יעשה עבירה אם לא שגרם לו זאת עבירה אחרת, כי עבירה גוררת עבירה, ומסתמא עשה מקודם עבירה קלה שגרם להחמורה, אך גם הקלה אי אפשר מכלתי יבא על איזה כשלון כשוגג, וגם על זה קשה איך התאפשר כזאת לבא לאיש הישראלי כמאמר הכתוב נפש כי תחטא ומפורש בזה"ק דהתורה הקדושה מתמיי איך בא לנפש הקדוש לחטוא, והכלל אמר מורי ר"א ז"ל, דעל הכל עשה תשובה, גם על מה שעשה בעודו עולל מוטל על שדי אמן, וטפח על דדיה, גם על זה עשה סיגופים עכ"ל, וסיים ע"ז אח"כ הדב"ח זצ"ל לכן צריך לשוב עד בוא אל כשלון הראשון ולשוב בתשובה עליו.

הרה"ק בעל אוהב ישראל מאפסא זי"ע

סיפר רבינו ז"ל מעשה נורא ששמע מאביו הק' כי הרה"ק מאפסא זי"ע לאחר איזה שנים שנתקבל לאב"ד באפסא ה' לו ענין נחוץ לנסוע לווארשא אך כאשר החזיק בדרך נתודע לו שהוא זמן אסיפות של המון ושרים בעיני המדינה וכל הדרכים היו מלאים, ובקושי גדול הגיע לווארשא, ובכל מקום שבא וביקש להתאכסן שם לא רצו לקבלו כי ה' מלא וגרוש מהמון האנשים וגם הבעלי בתים כל אחד ואחד נסוגו עם תירוצים וכאשר הסביר לכל אחד

גבורות הארי

לקט עיתים מכ"ק מר"ר רבינו הגה"ק זי"ע

תמוז תשנ"ב

ואחד שהוא רב חשוב הרב מאפטא (כי חשב שקילו נשמע לגאון צדיק) היה לצחוק בעיניהם וסופו ה' שה' מוכרח לאכול ולשתות וללון בבית המדרש ככל העניים כאורחי ופורחי וברעבון גדול, כי לא ה' אוכל בשר בלתי חלק ועד שיכדוק הסכין בעצמו ומה גם שיאכול במקום שהאשה לא תזוז מן השולחן שהוא יהי' יושב וכו' לכך ה' מוכרח לאכול בבית המדרש ורק לחם ומים וגם סבל הרבה מן הקור שה' אז, וגם ה' מוכרח להשאר זמן רב, מפני שאז היו גם האנשים שה' צריך להם טרודים מטעם הנ"ל ולא היה מועיל כלום מה שאמר לכל אחד להודיע שהוא הרב מאפטא.

וכאשר כבר בא הזמן שה' לו לנסוע בחזרה ה' לו ג"כ קשיים לנסוע על הדרך מטעם הנ"ל, אך ה' מתנחם שכאשר יבוא לפיעטרקוב שהוא יותר קרוב לאפטא בטח ידעו ממנו ויקבלוהו שם בסבר פנים יפות וינוח מן הדרך הקשה והקור שעבר עליו, אך לא כן ה' שגם שמה קרהו בדיוק ובאופן זה כמו בווארשא והיה עייף מן הדרך עוד יותר וכנודע אשר בזמנים הללו נסעו עם עגלות וכו', ואחר יום שישן גם שם בבית המדרש ואכל פת במלח היה לו עגלה לנסוע ונסע לקעלסק וחשב שכעת בטח לא יחסר לו כלום ויהי' כמו בביתו אך גם שם היה כמו בפיעטרקוב ואחר שני ימים היה לו עגלה לאסטרווצה אשר משמה כבר נוסעים עגלות בכל יום לאפטא וקרוב מאוד דרך של שתי שעות, וחשב ששמה בוודאי עכ"פ יהי' לו לאכול סעודה אחת חמה וגם עגלה ויסע לביתו אך כאשר בא לאסטרווצה אחר הצהרים לא היה לו עגלה וכל אחד הביט עליו כאיש נכרי ולא כמו על איש מכובד והיה עומד בשוק שעות עד שמצא ושכר עגלה לנסוע לביתו, והעגלון ה' מאפטא וממילא הרי רצה לנסוע לביתו ואמר לו הרב מאפטא בתנאי זה אני שוכר אותך שלא יקח ח"ו אשה על העגלה, ואם פתאום יבא עוד איש לנסוע הוא מסכים אבל אשה לא והעגלון הבטיח לו זה.

אך כאשר כבר נסע וכבר היה כלילה קפצה אשה ושני בנותיה על העגלה וכשהרב מאפטא צעק שהפר התנאי, ושירדו מן העגלה העגלון טען כנגדו שלא הפר התנאי שאלו הם לא נשים זרות כי זה אשתו ובנותיו, ולא היה לו עצה כי ידע שאין לו היכן להיות באסטרווצה כלילה וגם כבר היה רחוק מעט מן העיר וה' מוכרח

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז"ר רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ח - תש"ט

לנסוע, אך לבבו נתן לו איזה נוחם שסוף כל סוף יהיה בעוד כמה שעות בביחור.

אך שוא היה גם זה, שכאשר בא לביתו יצאה הרבנית נגדו בטענות שלא מסר להודיע שיבוא הכיתה ולמה אסור לה לדעת מקודם שיבוא והיא היתה בכעס שבא פתאום, וכדי שיבין גודל העוולה שעשה הלכה לישון במטבח וסגרה הדלת מלפניו בכעס ולא נתנה לו אפי' כוס חמין וכך עבר הלילה עד שהלך להמקוה שהיתה קרה מאוד וכל רגע היה עליו כשנה עד שהשי"ת ריחם עליו ואכל דבר מה וגם ישן מעט, ואמר שכאשר ה' לי כבר מעט ישוב הדעת, ברחתי לבית המדרש ועליתי לעזרת נשים למקום שאין איש והתחלתי לחשוב מה עבר עלי ובאתי לידי הכרה על ידי זה, שאחר שחשבתי שאני חשוב כל כך וכל העולם יודעים ממני ושיש לי דעה, נתודע לי שרמיתי עצמי כל כך שאין לי שום דעה אפילו בביתי וק"ו בעירי וק"ו מחוץ לעיר, והבנתי שלא רק זה אלא שאין לי עוד ממשלה ודעה גם על עצמי ואז התחלתי לעבוד שיהי' לי דעה וממשלה על עצמי אשר רצוננו לעשות רצונך ועבדתי על זה, וסיים הרה"ק מאפטא דעו בניי שאחר שכבר הייתי מושל על עצמי הייתי אח"כ גם מושל על כל העולם.

הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז זי"ע

סיפר רבינו ז"ל בשם הרה"ק מוהר"ב ממעזיבוז זצ"ל שפ"א בא אליו איש ששמע ממנו ומפי ספרים שאם מתענים ארבעים יום רצופים (עם הפסקות) זוכים לרוח הקודש, והוא התענה ועשה כמו שכתוב ולא זכה לכלום, והשיב לו הרה"ב ממעזיבוז שיאמר לו מה עשה אחר יום התענית, והשיב לו את האמת, שלאחר התענית אכל עוד יותר מיום רגיל שלא היה מתענה כלל, שוב שאלו אם היה נהנה גם מן המאכלים, ואמר הן כדרך האנשים, אז אמר לו הרבי ר' ברוכ"ל זצ"ל כי אצל זקינו הבעש"ט ה' סוסים ומרכבת ותמיד נסע זקינו כרגיל בלי קפיצת הדרך, פעם עשה שיהי' לו קפיצת הדרך, והנה (הסוסים שאצלם כתוב אל תהיו ואתם) כסוס כפרד אין הבין במתג ורסן עדין לבלום כל קרוב אליך, והכוונה בזה דהסוס

גבורות האר"י

לקט ענינים מכ"ק מרו רבינו הגה"ק זי"ע

...הוא מוכתר בזה העולם...

שרוחו גסה כמבואר בגמ' (פסחים ק"ג:) כאשר מקשטים אותו בעדיו חושב שכל זה הוא מפני גאונו ונעשה כ"כ בגאווה שאינו נותן שיקריבו אחיו אליו ולא מבין שהכבוד נותנים לו הוא בעבור האיש שירכוב עליו והוא בעצמו סוס ומלא גאווה בחינם, לכן כאשר באו הסוסים במקום שתמיד רגילים לאכול וראו שאינם רעבים חשבו שהמה כבר יותר מאנשים כי אינם צריכים כ"כ לאכול, ואח"כ עברו במקום שרגילים לאכול פעם השני חשבו שכבר המה מלאכים, וכשעברו במקום שאוכלים פעם שלישי ופעם רביעי וחמישי אמרו שכבר המה שרפים אבל סוף כל סוף נעשו רעבים והכעש"ט בא לבית מלונו ונתנו להסוסים לאכול ונתודע להם שהמה הסוסים כמו תמיד, כן אם אתה מתענה ואתה רב, ואחר התענית אתה יכול לאכול הוא סימן שאתה מרמה עצמך בעבודתך ולא באת מעולם למדריגות בכלל ואין לך לחשוב כמו שחשבו הסוסים.

הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זי"ע

רבינו ז"ל שזקינו הגה"ק מראפשיץ זי"ע השתדך פעם אחת עם בעה"ב אחד צדיק וחסיד ולא בר אבהן, ואמר החסיד הנ"ל למחותנו החדש, ראפשיצער רב, אינני יודע למה כבודו רוצה שאתן נדן יותר גדול, האם מפני זה שכבודו יחסן וגם בן לקדוש עליון אינני יודע למה צריך להיות יחסן לעבודת השי"ת.

ותיכף הניח הרה"ק מראפשיץ זי"ע את ראשו תחת ידיו על השלחן ואחר כך הרים ראשו ואמר לו דע כי נמצא איש אחד חסיד ות"ח גדול (והזכיר שמו של החסיד ועיניו שהיו משורר עמו אז) ועבודתו להשי"ת הוא להפליא והולך לישון כדי שיהיה ביכולתו לעמוד לשרת להשי"ת לעשות תיקון חצות ואומר הקריאת שמע של האר"י הקדוש עם כל הכוונות וכאשר הוא מתעורר משנתו בחצות, אז עם קול דודי דופק אומר חצות עם בכיות ואחר כך לומד משניות וגמרא ואחר כך הוזה"ק וכתבי האר"י ז"ל עד אור הבוקר ואח"כ הולך לטבול במקואות ואומר תהלים ומתפלל בהתלהבות וכו' ככה חשב הרה"ק מראפשיץ זי"ע היטב כל הענינים נאה מאוד, ואחר התפילה והתפילין של ר"ת שהכל היה הי' בדחילו

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ספרי קדש 196

ורחימו וכבר אחר חצות היום הולך לביתו והרבנית מביא לו לעקעץ עם יין שרף להחיות נפשו, מתחיל אז שוב החסיד היושב אצלי לחשוב אם ראוי הוא לאכול כעת אחר חצות היום ולהחיות את נפשו הלא העריכת חצות לא היה כמו שצריכים וכו', וכו', עד שהכל לא היה שווה כלום לפי גדלו ורוממותו יתברך שמו, אבל סוף כל סוף הרי מוכרחים לאכול להחיות את עצמו, ואז תוך כדי טעימה מתחיל לחשוב בכיוון אחר שעל כל פנים הלא אבי וזקני לא היו בכלל עומדים לחצות בקביעות ולא למדו זוה"ק וכתבי האר"י וכדומה ואולי גם התפללות לא היו בזה האופן, ולכן מגיע לו כבר היין שרף והלעקעץ ולוקח עוד ועוד ואוכל עם שמחה וטוב לבב על עבודתו להשי"ת.

והמשיך הרה"ק מראפשיטץ זי"ע ואמר, והנה כאן בראפשיטץ נמצא גם כן איש ששמו נפתלי הוא גם כן עומד בחצות וחושב הכל כמו שסיפר מקודם איך עושה מחו', כנ"ל עד אחר חצות היום, וכאשר מביאים לו יין שרף ולעקעץ חושב הוא גם, האם כבר ראוי הוא לשחות ולאכול, אחרי שכל עבודתו לא היה כראוי וכהוגן, וחושב לעצמו מכיון שמוכרח הוא להחיות נפשו מוכרח הוא לטעום, אמנם תוך כדי טעימה חושב אחרת מן החסיד הנ"ל, הוא נזכר איך שאביו וזקנו היו אומרים חצות ואיך התפללו וכמה היה גדול חלקם בלימוד והתמדת התורה ואז נשאלת לי השאלה, ואנה אני בא, כל טעימה נהי' לי מרור כלענה, ולזה צריך להיות יחסן לעבודת השי"ת.

ובזה ביאר רבינו ז"ל את כוונת המדרש עה"פ (פר' בהעלותך) והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה, ולא מן האבות, היינו שענותנותו של משה רבינו לא נלקח לו מיחוסו וגדלותו של אבותיו הקדושים וכמו שאמרו בגמ' שעמרם היה מד' שמתו בעטיו של נחש ולא חטא מעולם, וכן אביו אביו יצחק שהצהיר לכל העולם וקת ולוי ויעקב וכו', משה רבינו הי' עניו מכל האדם אשר על פני האדמה ולא מן האבות רצ"ל לא מפני שהוא נכד לקדושים שעי"ז חייבו הדבר יותר דא"כ העניות שלו הי' מן האבות ולא מכח עצמו רק שהיה (כמו שהתורה מעידה עליו) מכל האדם אשר על פני האדמה ואנחנו מה, ממש לא כלום.

קבו

גבורות הארץ

לקט עיתונים מב"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

בשנת ה'תרס"ב

• צדיקי עולם •

הגה"ק מרן החתם סופר זי"ע

רבינו ז"ל סיפר שבשעה שהי' הגזירה מן הצורר של רוס' שנשים מוכרחים לילך בפריעת ראש וכו' ורצו לשלוח את משה מאנטיפיורע לבקש על זה, לא הסכים החתם סופר וצ"ל ואמר "שליח שאין הוא בעצמו מבין דבר הזה שיש צורך לבטל הגזירה" אין לעשות אותו שליח על זה לבטל הגזירה הלזה.

הגה"ק רבי שמעון זעליכאווער זי"ע

סיפר רבינו ז"ל שבעינו ראה אצל מורו ורבו רבי שמעון זעליכאווער זי"ע הי"ד שהוא הי' גדול וצדיק מפורסם וראש ישיבה נערץ שכל זה לא אניס ליה, וכאשר הכינו אחרים שבכ"ז אין מעמדו מתאים לראש הישיבה, עמד על הבימה וצעק בקול והכריז בשם כל השמות והיו"ד ספירות וכל ספירה שהיא כוללת מכל הספירות וכל השמות המגיעים למאות ואלפים שמות לאין שיעור וסוף, כמו המספרים שכולם יודעים שאפשר לצרף בהם מאות ואלפים, שכל כוונתו היא לשם שמים להרבות גבולי הקדושה והטהרה, והוסיף ואמר ואם לא כוונתי כולו לשם שמים, יהי' אתי וכו' (כמה עונשים חמורים) וכל און ששמעה זאת, הבינה לרוחו ואמרו הן הן קדוש יאמר לו, שהרי בדקות נגע והיינו שאף שיש לטעות, בא' מחלקי מליין, הי' מוכן ויכול להעיד ע"ע בשם כל השמות הנ"ל והיינו שאפי' חלק זעיר מאוד פגם בא' האותיות של הספירה לא פגם והכל לש"ש ובכ"ז רח"ל קרה מה שקרה והרבה מן הדברים שאמר על עצמו אכן נתקיימו, ורק הי' היודע ועד, הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט ואסור לשאול שאלות, וכ"ז אף שכוודאי כוונתו הי' לשמה לפי דעתו עם כל הכוונות שאפשר לכוון בהם ולא הי' ספק שלפי דעתו ולפי בינת אנוש כל הסוככים אותו הי' כל כולו להט אש של מסי"נ ושכל כולו דבוק בה' בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו למעלה מכח אנושי, שאין כאן שום שמץ של כוונה שלא לשמה.

גבורות הארי

לקט עיתים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זצ"ל

תש"ח תמוז ה'תש"ח

והוסיף רבינו ז"ל שכדבר הזה נרמז ברש"י (פר
כהלותך) להגיד שבחו של אהרן, שלא היו לובשן לגדלותו
אלא כמקיים גזירת מלך, היינו שאף שבטוח הוא ללא כל
ספק וכל רואיו יכירון וידעו בלי צל של ספק שאכן אין
כוונתו ללובשן לגדולתו אלא כמקיים גזירת המלך, בכ"ז יכול
להיות שבדקות העינים הנשגבים האלו עדיין יהיה שמץ
שלובשן לגדולתו, והיינו שלובשן בכוונה של לשמה ולש"ש
כדי שיוכל לפעול גדולות ונצורות לבני ולכפר עונותיהם
וכדו', וע"ז בא הכ' ואמר ויעש כאשר צוה ה' את משה, כל
כולו אפילו א' מאלף אלפי אלפים לא היה בו שום כוונה
זרה רק כאשר צוה ה' את משה ומקיים גזירת המלך.

רבינו ז"ל סיפר שבעת ששמש לפני מורו ורבו
הגאון המקובל הרבי ר' שמעון מזעליכאו זצ"ל, בעת נסיעתו
מלובלין, באו תלמידיו להפרד ממנו ובהזדמנות זו, הרצה כל
אחד לפניו שאלה שהיתה קשה לו, כדי לזכות לשמוע ממנו
דברים וחדושים בטרם שנוסע ושאל אחד מן התלמידים, אם
איסור חמץ הוא רק איסור שהזמן גורם, והוא כאיסור גברא
ולא איסור חפצא, ואמר הר"ד שמעון, זה אינו, והוסיף
והסביר, שדבר זה מפלאות הבורא הוא, שקודם הפסח החמץ
מותר, וכאשר בא פסח, באים כחות הטומאה לאין שעור
ושורים על החמץ.

ואמר רבינו ז"ל שכאשר הרר"ש הג"ל, אמר דברים
אלו בלשונו ובקולו המיוחד שלו מתוך התלהבות בענין הזה,
ובתנועת ידו הסביר את הדבר בצורה כה חיה וברורה, עד
שהיה נדמה כי עין בעין רואים כיצד באים כחות הטומאה
וממלאים את הבית, ולאחר ההסבר הנפלא, כשהסביר שכאשר
יצא הפסח, פורחים להם כחות הטומאה היה נראה ונדמה
כיצד כחות הטומאה בורחים לחוץ.

ומן הנכון להוסיף שכאשר דיברנו על העוברא הג"ל
עם הרב דאמב שליט"א מעיה"ב לאנדאן אשר גם היה שם
אצל רבי שמעון בשעת מעשה, צחק ואמר שרבינו ז"ל לפי
רוח ענוותנותו חשב שכל הנוכחים שמה הרגישו וראו מה
שהוא זכה לראות, ותלה זאת רבינו ז"ל בגדלותו של רבי
שמעון זצ"ל, אבל באמת אף אחד לא הרגיש שם זאת אלא
רבינו ז"ל בעצמו כגודל קדושתו.

קכח

גבורות הארץ

לקט עיתים מב"ק מרו רבינו הגה"ק זי"ע

בשנת ה'תשנ"ה

הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע

רבינו ז"ל סיפר שפעם הי' אצל הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע שנרדפו החסידים שם אצלו בדחיקות עצומות והאדמו"ר רבי שלום משאץ זצ"ל, שאל את העולם האם את יודעים למה נרדפים אצלו? משום שהוא יכול ללמוד? לא. משום שהוא יכול לדרוש? לא. וכן הלאה כמה וכמה דברים ועל כולם אמר, לא. רק משום שהוא יר"ש.

הרה"ק מבעלזא זי"ע בא פעמיים לבקר אצל רבינו ז"ל עת אשר התגורר בפתח תקוה, וזה הי' חידוש גדול מאוד, וסיפרה הרבנית ע"ה שהודיעו לה בפתע פתאום שהרה"ק מבעלזא מגיע, ומיד רצתה לחנות לקנות פירות להניחם על שולחן לכבודו של הרב, וכשחזרה ועלתה במדריגות ביתה לא שמעה שום קול מאחוריה אך לפתע הרגישה שקדושה גדולה אופפת אותה, ובהסתובבה ראתה שהרה"ק מבעלזא מגיע אל ביתה.

עוד סיפרה הרבנית ע"ה, כי בעת הביקור ההוא של הרה"ק מבעלזא זי"ע עדיין לא נולדו להם בנים, וכאשר כיבדה את הרה"ק בפירות, בירכה הרה"ק שתזכה לשנה הבאה ל"גוטע פירות", ומיד כעבור שנה נולד להם מרן רבינו הרב רבי חיים שליט"א.

כאשר התגורר רבינו ז"ל בפתח תקוה היה רגיל לנסוע מדי מוצש"ק לחל אביב להסתופף בסעודת רעוא דרעוין של הרה"ק מבעלזא זי"ע, והרה"ק הראה לו חיבה יתירה, ופעם הי' איזה תקופה קצרה אשר רבינו לא נסע לבעלזא, ואח"כ כשחזר ונסע עבר רבינו לפני הרה"ק לאמירת שלום או לחיים, וכידוע הרה"ק לא הסתכל כלל על העוברים לפניו, אך כהגיע רבינו אליו הרים את עיניו הק' ושאלו איפה היית במשך שכועות אלו.

קכט

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגד"ק זי"ע

סיפורי חזונו זצ"ל

סיפר רבינו ז"ל על רבי משה שוסטער זצ"ל מזקני וחשובי חסידי בעלזא, שהיה גבאי צדקה גדול וקיבץ כספים ושלחם ליהודים עניים, וכמו"כ שלח מצות בערבי פסחים לעניים ולבני חו"ל, וכינוהו רבינו שהוא אחד מהל"ו צדיקים, וסיפר שכשרבי משה הנ"ל הי' נכנס בסוכות לבעלזא, אמר עליו הרה"ק מבעלזא זי"ע "רבי משה איז מיין נוי סוכה", כמו"כ סיפר רבינו שלילה אחת עבר מתחת לביתו של רבי משה בשעה מאוחרת אחרי חצות הלילה ושמע איך שבקעו משם קולות נוראים ובכיות עצומות כאשר רבי משה וב"ב בכו יחד על גלות השכינה.

הרה"צ רבי שלמה וועקסלער זצ"ל

הרבנית ע"ה מחברתו של רבינו ז"ל בזו"ר היתה נכדתו של הצדיק ר' שלמה וועקסלר זי"ע מיקירי קרתא דשופריא עיה"ק ירושלים העתיקה תו"ב, והיא נתגדלה שם אצל זקונה וזקינתה, וסיפר רבינו ז"ל כי חו"ז ר' שלמה הנ"ל מימיו לא נשא עיניו להביט חוץ לר' אמותיו ואפילו בתוך ביתו, עד כי גם נכדה זו הרבנית לא הכיר.

עוד סיפר רבינו ז"ל בשם הרבנית ע"ה אשר אברך בלתי נודע הגיע יום אחד לביתו של זקונה הנ"ל, ועמד אצל הדלת ושאל על רבי שלמה ויענוהו כי כעת איננו בביתו אמר להם למסור לו, שיצא לדרך שבין ירושלים לקבר רחל, שם ימתינו עליו ויקחו אותו ללמוד אתו, וכן עשה וילך שם, והמתין עליו שם אברך אחד, והורה המקום (שהיה בית או מערה) שיכנס שם ולמד עם צדיקים נסתרים, ומאז היה הולך כל יום בדרך ההוא לחפש את המקום שלמד שם ולא מצאו, אף שידע מקומו.

ורבינו ז"ל הוסיף כי בשמעו זאת, והי' בהיותו בירושלים נכנס אל חמיו זקינו זצ"ל, ושאלו, יען אשר כן ספרה הרבנית האם כן היה, ויענה לאמר אכן כן, הכי הוה, ושאל לו עוד שיאמר לו מה שלמד שם והשיב לו הזכי' היא לזכור, אך זאת אוכל לומר לך שאילו יחי' אדם מאה ועשרים שנה לא יוכל להגיע לתענוג שהי' לי בשעתיים שלמדתי שם.

קל

גבורות הארץ

לקט עיתונים מכ"ק מרזרבינו הגה"ק זי"ע

תשס"ב, חשוון, ק"ק, כ"ב

הח"י 1123456

סיפורים שונים

רבינו ז"ל סיפר שאיש אחד ראה אצל איזה גאון שהוא מקרב לאדם פשוט, שאלו למה כבודו מקרב כל כך לאיש הזה הלא אין רואים בו שום תועלת, והשיב לו הגאון, דע, כי כל איש ישראל הוא מרגלית ואבן טובה, וכמו שאדם מן השוק שאין מסחרו באבנים טובות ומרגליות לא מבין מהו אבן טוב ומרגליות טובה ואיזה שוה יותר וצריך להיות מומחה לכך, כך צריכים למעלות איש ישראל להיות מומחה להכירו וסיים הגאון הנ"ל, יש לזכור מה שכתוב לא הביט און ביעקב והיינו שהקב"ה אינו מביט ורואה עונות ישראל, אף הפחותים שבהם הנקראים בשם יעקב, וק"ו לאדם פשוט כשר ודם שאין לו לראות חסרונות חברו, רק מעלותיו. ובסה"ק על הכתוב (מלכים ב' ז') וארבעה אנשים היו מצורעים וכו' ושמעם בא הישועה וקידוש ה', שפסוק זה בא להשימיענו שאף מאיש ישראל שהוא מהנשלחים מחוץ למחנה גם מכאלה יכול לבוא תועלת וישועה גדולה ושאין לזלזל בהם. ואמר הבעש"ט זי"ע כל איש ישראל חשוב אצלו ית' כעולם מלא ופירש בזה ויאמר (ה' לאברהם) הבט נא השמימה וספור הכוכבים (שנראים לך לכאורה קטנים ושלמים) ויאמר לו (ה') כה יהיה זרעך, שאף שהם נראים לפי עבודתם לכאורה קטנים מאוד, אצלי בשמים המה גדולים וכל אחד חשוב כעולם מלא כמו הכוכב בשמים.

(אוצר החכמה)

רבינו ז"ל הביא בשם ספר אורח חיים (באר"י סי' תר"כ סק"ז) שסיפר לו החסיד מהר"י מייזליש זצ"ל מעשה באחד שפגעו בו כותים כלילה ורצו להרגו וביקש מהם שיניחוהו לעשות מצוה אחת קודם מותו, והלכנה ה' בחידושה, וקדשה בפניהם בכוונה גדולה ונעשה לו נס שכשדלג וקפץ ג"פ כמנהג, נשאו הרוח וניצל מהם, וכן הביא באה"ט בשמו של הא"ח שמי שמקדש הלכנה בטוח שלא ימות באותו חודש (ועי' בספר הברית שהביא שהפירוש הוא שלא ימות ע"י אדם, שגאון, גם ידוע מה שאיתא בספר טהרות המים על הלכות מקוואות בשם הרה"ק מרופשיץ שיש לכוון בשעה שהוא אומר שלא יישנו את תפקידם ר"ת אשת"י, שאז סגולה לבקש להאשה שיהי' לה הווסת כסדר כמו הלכנה שהוא ב' שבועות עולה וב' שבועות יורד.

קלא

גבורות הארץ

לקט עיתים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ט י"ב סיון תש"ט

והוסיף לזה רבינו ז"ל כי הנה הלכנה והחמה שני המאורות הגדולים נקראו, ולפי"ז י"ל שכמו שקידוש הלכנה מסוגלת להנצל מן השונאים ושהוסת יהי בזמנו כן הוא קידוש החמה, וכפרט על פי המבואר בגמ' (כ"ב ט"ז) שאכן טובה היתה תלויה על צווארו של אאע"ה וכל חולה הרואה אותו מיד נתרפא ומשעה שנפטר אברהם אבינו ע"ה תלאה הקב"ה בגלגל חמה, ועי' במהרש"א שם שכי' כי בחמה תלויים המקרים הטבעיים שהם קר וחם לח ויבש לפי ריחוקה וקירובה של החמה בד' עתי השנה, ואשר מזה יעלו ויבואו חולי ורפואי בני אדם עיי"ש. ויש לומר שע"י הקידוש של החמה אנו מקדימים הרפואה למכה וזוכים להתברך ברפואות גוף שלא יבוא על ידה החלאים, וכן החולה הרואה אותה ועושה המצוה לקדשה מתרפא.

ובזה פי' רבינו ז"ל מה שאומרים טובים מאורות שכרא אלו קינו, היינו החמה והלכנה, יצרם בדעת בכינה ובהשכל, כח וגבורה נתן בהם, שנתן בהם כח מיוחד וגבורה, רצ"ל גבורה סגולות שמי שמקדש אותם יזכה להנצל מן האויבים והשונאים וכן הסגולה שהוסת יהי כסדרה ושהחולה יתרפא ובה המה מושלים בקרב חבל עם סגולות הנ"ל.

רבינו ז"ל אמר שחקוק בזכרוננו משנות בחרותו בטשעבין איך שמוה"ר אברהם ראנד ע"ה שקד על דלתי התורה, בהתמדה מרובה ובמתיקות נפלאה, וכבר אז העידו עליו כי לגדולות נוצר עד שאמרו שכודאי לבסוף יתגדל ויתקדש להיות כמרן הדברי חיים זי"ע.

וסיפר מוה"ר דוד ראנד הי"ו מפה בני ברק (אחיו של ר' אברהם הנ"ל) שהם היו גרים בכערלין, ורבי סיני ז"ל (אביו של רבינו) הגיע שם לצורכי רפואה ונשתהה שם למשך כמה שבועות, ובכל ימי שיש ערב שב"ק היה לו חור אצל הרופא, והוא רבי דוד ליווהו כל פעם לרופא, ואמס אפתה לו במשך אלו השבועות את הי"ב חלות.

רבינו ז"ל סיפר וזלה"ק "בימי חרפי הי' לי חלום שראיתי צדיק וקדוש שהיה מונח במערה במקומו וקירב אותי

קלב

גבורות הארץ

לקט ענינים מב"ק מרז רבינו הגה"ק זי"ע

ה'תש"ח, שיטת קריאת ספר

והיה בחלומי שהנני מסתכל עליו והנני רואה על צורתו הקדושה שאין עליו כלל שום עצבות (נעורו) ובחלומי היה כמחשבותי שזה הוא הגן עדן ששם אין הצדיקים בכעס ועצבות, מה שאין כן כל האנשים אשר על פני האדמה שבכולם אם מסתכלים עליהם רואים שהמה כולם עצבניים אחד הרכה ואחד פחות".

והוסיף עלה רבינו ז"ל כי לפי החלום הנ"ל שזה הי' הגן עדן, יתורץ הקושיא על הא דאיתא (פ"ר וי"ב) ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף דלכאורה מהו המדה כנגד מדה, אלא כי כל הכ"ב שנים צערו של יעקב הי' מפני שנסתלק ממנו השכינה, כי למי שהשכינה עמו לא חסר לו שום דבר וכמו שפ"י צדיקים הפסוק ה' אלהיך עמך (אז) לא חסרת דבר ואין לו שום רוגז וצער וכל עוה"ב הוא שהם יושבים ונהנים מזיו השכינה שאינם בכעס א"כ הוא כמדה נגד מדה.

רבינו ז"ל סיפר הא דאיתא בספר אור תורה מעשה בחסיד אחד שהיה הולך במדבריות להתכונן בגדלות השי"ת ושיהיה לו רביקות השי"ת ושאלו אחד למה אינך ירא להתבודד ביערות ובמדבריות מפני החיות הנמצאים שמה, והשיב מתבייש אני לירא מפני שום נכרא חוץ מהשי"ת.

סיפר רבינו ז"ל מעשה שהיה אצל איש זקן אחד עשיר מבית מדרשו שלא היה לו תיבת כוזל ששומרים בה כסף ואבנים טובים וגם הדלתות שלו היו פשוטים, ונסע לחתונה דרך רחוקה שלוש שעות ולבוא בחזרה ביום המחרת רצה לנכדו שישן בביתו כדי שישמור הבית, אך באמצע הלילה בא בחזרה ונתודע הסיבה כי הטמין בפח הזבל שהיה מונח בביתו את אוצרותיו, וירא שמא נכדו יקח הפח מביתו לחוץ, להוציא הזבל לידי עובדי העיר שמפנים הפחי וכל מן הבתים.

והוסיף רבינו ז"ל כי עפ"י המעשה הלז שסיפר נכדו נתודע לי כמילא פשט הפסוק (פ"ר ח"י שו"ה) ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדול מאוד. וכרש"י בשם בראשית רבה

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגד"ק זצ"ע

תשס"ב - תשס"ג

שהיו אומרים זבל פרדותיו של יצחק ולא כספו וזהבו של אבימלך. ולכאורה הוא פלא איך יאמרו כן ובטח שהיה איזה ממש בדבריהם דאם לא כן לא היו מכיאים דבריהם כלל. אלא כי נודע כי בשנים הקדמונים לא היה במה לשמור הכסף והיה המנהג שהכסף של המלכים היה מונח בבית המלכים בגלוי אך כמובן שהיה אצלם שומרים, אבל יצחק אבינו ע"ה שלא היה שם מלך רק גר, כמובן שהיה מוכרח להטמין את זהבו ואבנים הטובות בזבל כי זה מקום שמירתם (אט לא יכולים להטמין בקרקע) לכן שפיר אחר כך שנתודע זה שתחת הזבל היה נטמן הכסף וזהב שלו, היו אומרים בדרך צחוק שיותר שוה זבל פרדותיו של יצחק אף שהזבל מן פרדותיו היה רק מעט נגד שאר הזבל, (רגבי פרדות אין ברכה מצויה כלל כדפרש"י כפי ראה) מן כספו וזהבו של אבימלך כי יצחק היה הרבה יותר עשיר מאבימלך.

וסיים רבינו ז"ל כי בפשטיות י"ל כי מקודם כתוב ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא (וכדפרש"י בארץ ההוא בשנה הראשונה שניהם למה, לומר שהארץ קשה והשנה קשה) מאה שערים ויכרכהו ה', אך הלא הפלשתיים לא האמינו שזה מן ברכת ה' שהרי רבו עמו ושלחו אותו משם, ולכן תלוי לומר הסיבה שמה שהיה מאה שערים הוא מן הזבל שלו ועל ידי הזבל עושה מאה פעמים א"כ הזבל שלו יותר חשוב מן כסף וזהב שאינו פרה ורבה ולכן אמרו כן.

רבינו ז"ל אמר כי פעם בכואו בדרך אחר הטבילה במקוה ביום שבת נתגלה לו הפשט במאמה"כ (פר' ויצא) ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים. וכדפרש"י וזה שער השמים מקום תפלה להעלות תפלתם השמים ומדרשו שבית המקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה.

דלכאורה קשה מאוד איך אפשר שיעקב לא ידע מן המקום שאדם הראשון הקריב פה עם הקרן אחת כמצחו ואפשר שהקריב עוד קרבנות, ונח הקריב מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהור, וירח ה' את ריח הניחוח ונשבע ע"ז שלא יוסף עוד לקלל את האדמה, ואח"כ שם כן נח

קלד

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז רבינו הגה"ק וי"ע

ה'תשנ"ח (1977)

מלכי צדק מלך שלם (ירושלים שהי' אצל מקום המקדש) וכי לא ידע המקום ואיך נח לא הראה לשם בנו הקדוש עליון אשר היה כהן לאל עליון את מקום המקדש ואיך אברהם שזקן ויושב בישיבה היה בישיבתו של שם ועבר לא ידע מן המקום וכשהקב"ה הראה המקום שיקריב בנו האם שוב נעלם ממנו מאברהם מיצחק ומיעקב כאשר אמר הכתוב ואנכי לא ידעתי שעד אז לא ידע ולא בא לשם להקריב קרבנות ואח"כ שוב נעלם עד שדוד המלך פעל שיתגלה לו כמבואר בתהלים קל"ב, זכר ה' לדוד את כל עונותיו (ברש"י ענין נפשו אשר טרה ועמל) וכו' וכו' עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב והנה מצאנוה בשדי יער נבואה למשכנותיו נשתחווה להדום רגליו.

ונתגלה לו אז שהפשט הוא פשוט דכיון שהי' אז עובדי עכו"ם הרבה ואם היו יודעים מן המקום הקדוש היו בונים שם מקום לעכו"ם ולכן אף כשנתגלה להם מן השמים המקום אחר שהקריבו, שוב עשה המקום ב"ה שלא יראו שם שום סימן ויהי' כיצר בלי שיוזכר שם שום דבר וד"ל כדי שיהי' המקום פנוי לבנין המקדש, בזמן שיועיד לו השי"ת זמנו.

אוצר החכמה

רבינו ז"ל אמר כי בעת היותו בסיכור בימי המלחמה שנה תמימה, הרגיש דבר פלא שהימים והשבועות והחדשים חלפו ממש כרגעים.

ובזה ביאר רבינו ז"ל מאמה"כ (פר' ויצא) ויצא יעקב וכבעל הטורים פרשה זו סתומה שאין בכל הסדרה לא פתוחה ולא סתומה, דהטעם לזה כי הנה מצינו אצל יעקב אבינו דכתיב בפרשה זו (כ"ט, כ) ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים וכן בשבע שנים הבאות, כתיב (לקמן פסוק ל) ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות, פרש"י הקישן לראשונות, הרי שגם הם חלפו כימים אחדים, וכן השש שנים שעבד שם עוד, כחוב לקמן (ול"א, מ"א) זה לי עשרים שנה בביתך עבדתך ארבע עשרה שנה בשתי בנותך ושש שנים בצאנך וגו', הרי שגם השש שנים האחרונות הוקשו לראשונות, וא"כ גם הם חלפו כימים אחדים, וכ"ז עשה הקב"ה כדי למעט הצער מיעקב אבינו ע"ה, וע"ז נ"ל

קלה

גבורות הארץ

לקט ענינים מב"ק מרזרבינו הגה"ק זצ"ל

הוציא לאור: מוסד תורת אברהם

שיש לומר הכתוב כי בידך עתותי, (והה"ס) שגם הזמן אם יעבור לאנשים לאט או מהר הוא ביד הקב"ה, ולזה הפרשה הוזה סתומה לומר שהכל עבר לו בבת אחת במהרה.

רבינו ז"ל סיפר דאיתא מהאריז"ל שפעם אחת התפלל בימים הנוראים בכוונה גדולה מאוד ואח"כ הראו לו מן השמים שאחד מעיר פלוגית התפלל יותר טוב ממנו ונתקבלה תפלתו, ונסע להעיר הנ"ל ויקרא להאיש ושאל אותו, אתה בן תורה והשיב לא, ושאל לו אתה יכול להתפלל והשיב לא. ושאל לו מה עשית בימים הנוראים, והשיב רבי איני יכול אפילו כל הא' ב' רק מא' עד י' וכשבאתי לבית הכנסת וראיתי כל הקהל מתפללים בכוונה ובקול ואני איני יכול, נשבר לבי בקרבי ואמרתי א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י' רבש"ע אתה עשה מאלו האותיות התיבות, כל השבחים והתפילות שיש להתפלל בימים אלו ויעלו לפניך לריח ניחות, כן אמרתי בלב נשבר ובכל כחי כל הזמן כסדר.

סיפר רבינו ז"ל שבקאצק היה המנהג אז מען האט געמוח'ט, וכן בעת שלמד כלובלין היה שם בחור מחסירי קאצק און שטענדיג העט ער געמוח'ט (דבוק במחשבותיו).

רבינו ז"ל סיפר שאביו הק' סיפר פעם בדרשתו בראש השנה בבכי גדולה, כי איתרע לבחור ירא שמים (רבינו אמר שכמרוסה לו אמר שזה ה' בנו של דוד הגה"ק משינאווא זצ"ל) אשר נפל לבור ושקע במצולות טיט היון, וכאה נפשו בסכנה גדולה. בכה וצעק לפני ה' לאמר יודע אני, לשם מה השלכת אותי לבור הזה, שהוא כדי שאעשה תשובה בכל לבבי, נשבע אני, כי כל עוד שאני בתוך הבור לא אעשה תשובה, כי כיצד אעשה תשובה כאשר דעתי מבלבלת ואיני יודע אם אצא מפה אם לאו והנני שוקע בכוח ובטנוף. אחר שאחלץ מכאן ואחזור לישוב הדעת, אתבודד ואתבונן במצבי או אעשה תשובה נכונה.

גבורות הארץ

לקט ענינים מכ"ק מרז"ר רבינו הגה"ק זצ"ל

הדפוס "הצופה" תל אביב

ופי' בזה רבי סיני ז"ל הכונה השיבנו ה' אליך לארצנו ולבנין בית המקדש ונשובה, היינו קודם השיבנו אליך והוציאנו מבור הגלות הזה, כי כל עוד אנו נתונים בצרה ובשבי' אנו בבחינת שכורת ולא מיין, ואין אנו מסוגלים לעשות תשובה (כי בלי דעת לא יתכן לעשות תשובה, כמבואר בספרים הק' דמטעם זה הקדימו ברכה חונן הדעת לברכת השיבנו), ע"כ השיבנו מקודם אליך, ואז ונשובה באמת. חדש ימינו כקדם, היינו כמו בימי קדם ביציאת מצרים, שגאלתנו קודם הזמן, על סמך זה, שבעתיד, בגלויות הבאות נתקן את מה שלא הספקנו לתקן במצרים, (כי לא נשלמו ת' טנה), כן גם עתה, תחיש לגאלנו אם שעדיין לא בא עוד העת שעדיין לא נתקנו כל הפגמים, הנה נתקנם אחר הגאולה בתשובה שלימה שנעשה אז, ונמליך אותך בכל לבבנו ובכל נפשינו ובכל מאודנו.

רבינו ז"ל סיפר שפעם היה ת"ח וחסיד שהיה עניו והיה לו כלה העומדת לפני התונתה ונתן לו רבו מכתב לחסיד שלו שהיה עשיר גדול ונרבן וגם ת"ח וכותב במכתבו שהיות שהאיש ששולח אליו הוא ת"ח וירא שמים וכו' וצריך להנ"ל לכן גוזר עליו שיתן לו כל הסכום הצריך לו להשיא את בתו שהוא שני מאות זהובים וכמוכן שהעני הנ"ל נסע להעשיר הגם שהי' רחוק, אך העשיר הנ"ל נתן לו זהוב אחד ופטרו לשלום, כמוכן שהעני שאל היתכן, הלא הוצאות הדרך עלו לי יותר אך לא פעל ויצא מכיתו בפחי נפש ובלב שבור ונדכה והכין עצמו לשוב אל ביתו, אך אח"כ צוה העשיר למשרתו לראות עקבותיו היכן הולך וכאשר יהיה כבר על העגלה לנסוע לביתו ילך אחריו ויצווהו להמתין, וכן היה כאשר כבר התחיל לנסוע קרא אותו השליח ותיכף בא העשיר הנ"ל ונתן לו כל הסכום הנ"ל ועוד מעט יותר שיספיק לו לכל ההוצאות להתחונה, התפלא העני על המעשה של העשיר הנ"ל ורצה לדעת מה התרחש במוחו של העשיר שעשה מעשהו ע"ז האופן וביקש העני ממנו שיספר לו את הענין מדוע שינה לבסוף את דעתו כל כך, והשיב לו כשראיתך בא אלי ובידך מכתבו של הרבי הבנתי כי כבר אתה תיכף בצאתך לדרך היית סמוך ובטוח כי הכסף כבר בכיסך ובטחת בי עד כי בכל הדרך שכחת שיש בורא עולם

גבורות הארי

לקט עיניים מכ"ק מרזרבינו הגה"ק זצ"ע

מס' ספורי קדושים

ולבקש תמיד עד רגע אחרונה שירחם עליך ושרק בו צריך לבטוח, משום כך דחיתך לשעה כדי שעל ידי כך תזכור מה' אשר יתן לך ואז אתן לך, ותיתן שבה להשי"ת ושתיידע שכל דבר צריכים רחמי שמים אשר יתן תמיד, כמו שרואים אצל יעקב אבינו שאף שהשי"ת"ב הבטיח לו ושמרתך בכל אשר תלך והשבותיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך היינו שיתקיים בו מה שביקש ושכתי בשלום אל בית אבי וגם אז ראה שהמלאכים באו לשמרו כמו שכתוב ויפגע בו מלאכי אלקים ועכ"ז ירא ואמר אפשר שכעת חטא חטא מה ויתבטל מה שהשי"ת הבטיח לו.

רבינו ז"ל סיפר שהמלך ניקולאי מרוסיה היה צריך לנסוע פעם בדרך וצוה שיעמידו שומרים לאורך כל הגשרים שיסע עליהם כדי להבטיח שיהיה הדרך פנויה מכל מכשול ושונא, והנה אחד החיילים, שהופקד גם הוא לשמור על אחד הגשרים ידע שבשעה מסוימת זו וזו אמור המלך ופמלייתו לעבור על אותו הגשר, וכיון שחלפה השעה שהמלך היה עתיד לבא ולא בא, חשב השומר שבוודאי חל שינוי בענין הנסיעה ושוב לא יעבור המלך היום, וכיון שהן עוד היום גדול החליט לרדת למים שמתחת הגשר ולרחוץ במימיו, והתפשט וירד למים, לפתע בהיותו במים, שמע מרחוק קול האופנים של מרכבת המלך המתקרבת, ולא היה לו זמן להתלבש, מה עשה קפץ ערום למעלה, ואותת בידו לפמליית המלך שהדרך פנויה מכל מכשול והמה יכולים להמשיך בביטחה, וזאת הרי היתה תפקידו כי בלעדי האיתות האלו שלו היו נעצרים כפי שתכננו מקודם, שוב לאחר כל המסע קראו המלך לשומר וחקר מפיו, הכיצד ההין לעמוד לפני המלך ערום מבלי לחשוש לעונש הצפוי לו, השיב השומר הן אמנם מתחילה חטאתי שעזבתי משמרתי וירדתי לים, אך אמרתי אל לבי אח"כ וכי כשביל כך אחטא עוד פעם ובגללי יתעכב מסעו של המלך שיעצר וירא מלנסוע וייעצר פעולות המלך לטובת ארצו.

וביאר בזה רבינו ז"ל מה שהוכיח הקב"ה את אדם הראשון (פרשת בראשית) מי הגיד לך כי עירום אתה, כלומר וכי מפני שאתה ערום מן המצוה אין לך להמשיך בעבודתך הק', קיים את העשה טוב שלך וממילא יתבטל הסור מרע.

קלח